Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 150 (7540). ● 6 август, 1981 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

Август ойи — ҳосил тўплаш ойи шиори остида ишлаётган пахтакорлар ғўзаларга ўз вақтида агротехник ишлов бериш ва суғоришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Коммунистик районидаги «Правда» колхозининг Шин Тя Рен бошчилик қилаётган бригадасида ҳам ана шундай долзарб палла, ҳозир. Улар 83 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» ҳосили уйиш мажбуриятини олишган. Суратда: бригада сувчиси Илёс Муродов.

А. Абалян фотоси.

ХАТ ВА ШИКОЯТЛАРГА ҲОЗИРЖАВОБ БЎЛАЙЛИК

Совет матбуоти кенг жамоатчиликнинг актив ҳамкорлигига таяниб, ўзининг амалий фаолиятида ленинча традицияларни муттасил ривожлантирмоқда. Шу туфайли унинг таъсирчанлиги, чиқишларнинг самарадорлиги ва тарбиявий роли ҳам тобора ошиб бормоқда.

Ўн биринчи беш йилликни муддатидан олдин бажариш учун бошланган умумхалқ кураши, илғорлар тажрибасини кенг оммалаштириш, майдонга келаётган янги-янги ватанпарварлик ташаббусларини кўпчилик мулкига айлантиришда ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда газеталар жуда катта ташкилотчилик ролини ўйнаётирлар. Шу билан бирга юксалишга ҳалал бераётган мавжуд камчилик—нуқсонлар ҳам дадил очиб ташланмоқда.

Бунда меҳнаткашлардан келаётган хат-хабарлар, турли мавзудаги материаллардан кенг фойдаланилаётир. Шуни айтиш керакки, редакция жойлардан ижобий материаллар билан бирга мавжуд камчилик ва нуқсонларни фош этувчи танқидий сигналларни ҳам мунтазам олиб туради. Улардан баъзилари газетада эълон қилинса, баъзилари текшириб чора кўриш, кўрсатилган нуқсонларни бартараф этиш мақсадида маҳаллий партия, Совет, касаба союз органларига, турли ташкилот ва тегишли муассасаларга ҳавола қилинмоқда.

Редакциядан юборилаётган хат-хабар ва турли шикоят—аризаларга ҳозиржавоблик билан қараб, натижасини ўз вақтида маълум қилиш ишлари тобора изга тушиб, матбуот чиқишлари, айниқса, танқидий хатларга эътибор кучаймоқда. Редакциядан текшириш учун юборилаётган шикоят ёки танқидий мулоҳазалар диққат билан ўрганилаётир.

Лекин афсуски, шу билан бирга газета сигналларига бефарқ қараш, юборилаётган хат ва шикоят, таклиф-мулоҳазаларини ҳал этишда лоқайдлик ва масъулиятсизлик фактлари ҳамон учраб турибди. Бу билан меҳнаткашларнинг хат-хабарларини ўрганиб, ҳал этиш бўйича партия-ҳукумат белгилаган тартиб қоидалар қўпол равишда бузилмоқда. Айрим ҳолларда эса редакцияга хаспўшлаш, расмият учунгина жавоб юборилмоқда.

Ҳар бир киши бирон орган ёки ташкилотга мурожаат қилар экан, таклифим, аризам, шикоятим ўз вақтида белгиланган муддатларда кўриб чиқилади, ҳал бўлади, деб умид қилади, натижасини сабрсизлик билан кутади.

Матбуот органи томонидан юборилаётган хат ёки танқидий материалга нотўғри муносабатда бўлаётганлар орасида баъзи партия комитетлари ҳам борлиги бизни афсуслантиради. Масалан, Чиноз район партия комитетини олиб кўрайлик. Газетанинг 1980 йил 3 апрель сонида эълон қилинган «Сигирлар нега камайиб кетди?» сарлавҳали мақолада райондаги К. Маркс номли колхозда чорвачиликда йўл қўйилаётган камчиликлар, чунончи, сигирлар сони ўсмаётгани, бузоқ олиш планлари бажарилмаётганлиги конкрет фактлар билан танқид қилинган эди. Бу хўжаликда бузоқ олиш бўйича областда энг паст кўрсаткичга эришилган.

Редакция район партия комитетидан мазкур мақолага жавоб олмагач, иккинчи марта шу мавзуга қайтди: шу йилнинг 21 январь сонида яна шу хўжаликнинг чорвачилик соҳасидаги ишлари билан чуқурроқ танишиб, «Нуқсонлар қачон тугатилади?» сарлавҳали танқидий мақола эълон қилди. Мана, орадан 6 ой ўтишига қарамай, район партия комитети редакцияга ҳануз жавоб юборгани йўқ. Бу жиддий сигнални ўз вақтида ўрганиб, рўй берган аҳволни яхшилашга қаратилган чоралар кўриш, танқидий материалга принципиал муносабат билдириш ўрнига ҳамон ломмим демай келаётирлар.

Ёки иккинчи бир мисолни олиб кўрайлик. Редакцияга пойтахтнинг Ц-14 микрорайонида яшовчи бир группа аҳоли хат ёзиб, айрим кўчаларнинг тунда ёритилмаслиги, ариқлардан сув оқмаслиги, йўл ва йўлкаларнинг ўнқир-чўнқирлиги ҳақида шикоят қилган эди.

Бу хат текшириб, чора кўриш учун халқ депутатлари Октябрь район Советига юборилди. Дастлаб, 1980 йилнинг 15 июлигача мавжуд камчиликлар бартараф этилади, деб жавоб қилинди. Хатга район Совети ижроия комитетининг раис ўринбосари Ю. В. Силантьев имзо чеккан. Маълум муддат ўтгач, редакция яна Октябрь район Советига худди шу мазмундаги хатни иккинчи марта юборди. Бу иккинчи хатга жавобни эса район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари, К. Ф. Файзиев йўллаган. Жавобда шундай дейилади: «Ц-14 микрорайонида сув йўллари, йўл ва йўлкалар ремонт қилинган, тунда ёритиш ишлари нормал ҳолга келтирилган».

Кейинчалик шу ерда яшовчи аҳоли яна редакцияга мурожаат қилиб, район ижроия комитетидан берилган ҳар икки жавоб ҳам расмиятчилик учунгина юборилганлигини маълум қилишди. Чунки, Ц-14 да хатда кўрсатилган камчиликларнинг бирортаси ҳам тузатилмаган.

Демак, район ижроия комитети раисининг ҳар икки ўринбосари ҳам редакция ва жамоатчиликни чалғитиш мақсадида «қулоқ тинчисин» қабилида иш тутиб, масалани қоғоздаги қуруқ жавоб билан «ҳал қилишган» кўйинишган. Қизиқ, бу билан кимни алдашмоқчи?!

Ўтган йилнинг 19 декабрида босилган «Ташна қишлоқ» сарлавҳали танқидий хабарда эса Оҳангарон район «Оҳангарон» совхозининг иккинчи бўлимида жойлашган Бурчақ қишлоғидаги сув танқислиги ҳақида фикр юритилган эди. Лекин, орадан ярим йилдан кўпроқ вақт ўтишига қарамай, район ижроия комитети газетанинг бу чиқишига ўз муносабатини билдиргани йўқ, танқид юзасидан кўрилган чора ҳанузгача номаълум. Индамасликнинг сабаби аниқланди, масала равшан: аҳолининг ҳақли талаби оқибатсиз қолган. На совхоз директори, на партия комитетининг секретари, на Қорахитой қишлоқ Советининг раиси бу масала билан қизиққан. Район ижроия комитети ҳам ўзини билмасликка солиб қўя қолди.

Халқ депутатлари Тошкент район Совети ижроия комитети шикоят ва аризаларни қараб чиқишда «Рекорд» кўрсаткичга эга бўлганлигини алоҳида айтиш зарур. Фактларга мурожаат қиламиз. Ўтган йилнинг 9 декабрь куни редакция текшириб, ҳал қилиш учун уларга Ўктам Назаровнинг шикоятини юборган эди. Ижрокомдаги ўртоқлар хатни олгач, «тузлаб» қўйишди. Орадан 70 кун ўтгачгина у кўриб чиқилди. Шу йилнинг 19 июнида бирдан редакцияга жавоб ёзиш эсларига тушиб қолди. Мана, шикоят кўриб чиқилгандан сўнг орадан роппа-роса 109 кун ўтгач редакция ва хат авторига жавоб юборишди. Меҳнаткашларнинг шикояти, газета сигналига бюрократларча муносабат шунчалик бўларда...

Табиий танқид ҳаммага ҳам ёқавермайди. «Тўғри сўзнинг тўқмоғи бор» дейишади. «Узбекгидроэнергострой» трестига қарашли «Қибрай» участкаси раҳбарларига ҳам тўғри сўзнинг тўқмоғи оғирлик қилганга ўхшайди. Акс ҳолда улар шу пайтгача ё ҳа, ё йўқ дейишган бўларди. Гап шундаки, газетанинг шу йил 28 март сонида «Оқибат» рубрикаси остида «Инсонни ардоқланг» сарлавҳали мақола босилди. Унда «Узбекгидроэнергострой» трестига қарашли Қибрай участкасида принципиал танқидий мулоҳаза ва таклифлар билдирган, узоқ йиллардан бери шу корхонада ҳалол ишлаб келаётган 5 ишчини «штат қисқарди» баҳонаси билан ноҳақ ишдан бўшатилганлиги ҳақида фикр юритилган эди. Биз корхонада штат қисқартириш тафсилотини таҳлил қилмоқчи эмасмиз. Табиий, бундай ҳоллар бўлиб туради. Лекин штатларни қисқартирганда одилона иш тутиш, фурсатдан фойдаланиб, «кўзга хунук кўриниб» қолган шахслардан қутулиш эмас-ку мақсад!

Меҳнат ҳақидаги қонунлар мажмуасини қўпол равишда бузиб, ўзбошимчалик қилиш ҳуқуқи ҳеч кимга берилмаган. Бу ерда худди шундай бўлди. Инсон, ишчи шахси, қадр-қиммати оёқости бўлди. Ўз вазифасини сидқидилдан бажариб келаётган, мажлисларда холисона танқидий мулоҳазалар билдирган бир неча актив ишчининг «штати қисқарди». Улар бу адолатсизликдан шикоят қилишди.

Газетада босилган материалда ана шу ишчиларнинг қонуний ҳуқуқи ҳимоя қилинганди. Бу эса трест бошқарувчиси Г. Исаевга ёқмади. Газетанинг танқидий чиқишига ўта масъулиятсизлик ва менсимаслик билан қаради. Шу кунгача жавоб ёзишни ўзига эп кўрмади.

Меҳнаткашларнинг хат, шикоят ва талаблари, матбуотнинг танқидий чиқишларига бундай нотўғри муносабатда бўлаётган корхона, ташкилот ва турли идоралар афсуски юқоридагилардагина эмас. Шунга ўхшаш мисолларни яна анчагина келтириш мумкин.

Шуни унутмаслик керакки, КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашларнинг хатлари ва таклифлари билан ишлашни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида «Хат ва таклифлар — шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг талаблари ва орзу-умидлари тўғрисида, жамиятимиз социал иқтисодий, сиёсий ва маънавий ҳаётининг турли соҳаларидаги ишларнинг аҳволи тўғрисида энг ишончли ва қимматли ахборот манбаларидан, Совет гражданларининг Конституцияда белгиланган ҳуқуқларини амалга оширилиши воситаларидан биридир» деб алоҳида уқтирилган. Лекин афсуски, худди шу қарорда таъкидланганидек, «Баъзи партия ва Совет органлари хатларни кўриб чиқишда бюрократчилик, сансоларлик қилаётган, хатлардаги кўзбўямачилик фактларига, танқид учун таъқиб этиш фактларига, ишдаги камчиликлар тўғрисида берилган сигналларга етарлича жиддий қарамаётган мансабдор шахсларнинг хатти-ҳаракатларига баҳо беришда тегишли принципиаллик ва талабчанлик қилмаётирлар».

Келтирилган мисоллардан, редакцияга келаётган шикоятлардан кўриниб турибдики, ҳали бу соҳада бартараф этилиши лозим бўлган жиддий камчилик ва нуқсонлар анчагина.

Партиямиз Марказий Комитети қарорини изчиллик билан амалга ошириш ҳар бир партия, Совет органи, бошланғич партия ташкилотлари, корхона, хўжалик, ташкилот ва муассасалар раҳбарларининг бевосита вазифаси, муқаддас партиявий бурчи эканлигини яна бир карра эслатиб қўймоқчимиз. Газета редакцияларидан текшириб, чора кўриш учун юборилаётган меҳнаткашларнинг хат-хабарлари, таклиф-мулоҳазалари, шикоят ва аризалари ана шу вазифани ҳал этиш ишига хизмат қилади, деб билмоқ керак.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети давлатга мева-сабзавот маҳсулотлари сотиш юзасидан областлар, районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасида 1981 йил 1 августгача бўлган социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Тошкент областининг ихтисослаштирилган Калинин районида қолдирилди** (район партия комитети секретари ўртоқ Қамбаров, район ижроия комитети раиси ўртоқ Абулқосимов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Ҳайдаров, район қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўртоқ Халилов, район матлубот союзи правлениеси раиси вазифасини ижро этувчи ўртоқ Тожибоев). Бу район давлатга картошка сотиш планини 160, ҳар хил сабзавот сотиш планини 57,5, ҳўл мева сотиш планини 104,3 процент бажарган, июль ойида картошка етиштиришни 18,2, сабзавот етиштиришни 9,6, ҳўл мева етиштиришни 75,2 процент кўпайтиришни таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Андижон области (область партия комитети секретари ўртоқ Мамарасулов, область ижроия комитети раиси ўртоқ Ҳасанов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Абдураззоқов, мева-сабзавот маҳсулотлари аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори ўртоқ Мирзааҳмедов, область қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўртоқ Зайнобиддинов, область матлубот союзи правлениеси раиси ўртоқ Ҳамидов). Бу область ҳар хил сабзавот сотиш планини 70,4, картошка сотиш планини 31,4, полиз маҳсулотлари сотиш планини 17, ҳўл мева сотиш планини 86,8 процент бажарган, июль ойида сабзавот етиштиришни 40,1, картошка етиштиришни 31,4, полиз маҳсулотлари етиштиришни 17, ҳўл мева етиштиришни 72,5 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Сурхондарё областидан олиб берилади.

Фарғона области (область партия комитети секретари ўртоқ Умаров, область ижроия комитети раиси ўртоқ Рустамов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Ким, мева-сабзавот аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори ўртоқ Назаров, область қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўртоқ Тўйчиев, область матлубот союзи правлениеси раиси ўртоқ Ҳамзаев). Бу область давлатга ҳар хил сабзавот сотиш планини 60,8, картошка сотиш планини 22,2, полиз маҳсулотлари сотиш планини 24,1, ҳўл мева сотиш планини 109,3, узум сотиш планини 1,9 процент бажарган, июль ойида сабзавот етиштиришни 23,8, картошка етиштиришни 21,7, полиз маҳсулотлари етиштиришни 1,9 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Бухоро областидан олиб берилади.

Жиззах областининг Дўстлик районн (район партия комитети секретари ўртоқ Исроилов, район ижроия комитети раиси ўртоқ Нахипов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Ҳайдаров, район қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўртоқ Юсупов, район матлубот союзи правлениеси раиси ўртоқ Эргашев). Бу район давлатга ҳар хил маҳсулот сотиш планини 66,7, картошка сотиш планини 100, ҳўл мева сотиш планини 151,4, полиз маҳсулотларини сотиш планини 4,3 процент бажарган, июль ойида сабзавот етиштиришни 50, картошка етиштиришни 98,8, ҳўл мева етиштиришни 144, полиз маҳсулотлари етиштиришни 4,3 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Қашқадарё областининг Қарши районидан олиб берилади.

Самарқанд областининг Пахтачи районн (район партия комитети секретари ўртоқ Норқулова, район ижроия комитети раиси ўртоқ Ҳидоятов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Бузик, район қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўртоқ Тиллаев, район матлубот союзи правлениеси раиси ўртоқ Эргашев). Бу район давлатга ҳар хил сабзавот сотиш планини 100, ҳўл мева сотиш планини 113,7 процент бажарган, июль ойида сабзавот етиштиришни 99,2 ҳўл мева етиштиришни 103,2 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Самарқанд областининг Нарпай районидан олиб берилади.

Қорақалпоғистон мева-сабзавот маҳсулотлари аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг ихтисослаштирилган «Коммунизм» совхози (бирлашма директори ўртоқ Иброҳимов, совхоз директори ўртоқ Аминов, партия ташкилоти секретари ўртоқ Қалимбетов, ишчилар комитети раиси ўртоқ Тореев). Бу совхоз ҳар хил сабзавот сотиш планини 44,4, ҳўл мева сотиш планини 101,1 процент бажарган, июль ойида сабзавот етиштиришни 44,1, ҳўл мева етиштиришни 101,1 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Тошкент мева-сабзавот маҳсулотлари аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Партия XXI съезди» совхозидан олиб берилади.

Жиззах мева-сабзавот маҳсулотлари аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг ихтисослаштирилган «Партия XXIII съезди» совхози (бирлашма директори ўртоқ Аширқулов, совхоз директори ўртоқ Алимов, партия ташкилоти секретари ўртоқ Уролов, ишчилар комитети раиси ўртоқ Раҳимов). Бу совхоз ҳар хил маҳсулот сотиш планини 43, картошка сотиш планини 19, ҳўл мева сотиш планини 95,2 процент бажарган, июль ойида сабзавот етиштиришни 43, картошка етиштиришни 19, ҳўл мева етиштиришни 95,2 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Андижон мева-сабзавот маҳсулотлари аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг Энгельс номли совхозидан олиб берилади.

Қорақалпоғистон АССР, Элликқалъа районидаги «Қирққизобод» колхози (колхоз правлениеси раиси Алимов, партия ташкилоти секретари ўртоқ Кунчаев). Бу колхоз давлатга ҳар хил сабзавот сотиш планини 101,2, ҳўл мева сотиш планини 110 процент бажарган, июль ойида сабзавот етиштиришни 101,2, ҳўл мева етиштиришни 110 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Тошкент область Тошкент районидаги Навоий номли колхоздан олиб берилади.

Самарқанд область Нарпай районидаги «Иттифоқ» колхози (колхоз правлениеси раиси ўртоқ Эсонов, партия ташкилоти секретари ўртоқ Исканов). Бу колхоз ҳар хил сабзавот сотиш планини 112,4, картошка сотиш планини 101, ҳўл мева сотиш планини 133 процент бажарган, июль ойида сабзавот етиштиришни 78, картошка етиштиришни 63, ҳўл мева етиштиришни 133 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Сурхондарё области Денов районидаги Жданов номли колхоздан олиб берилади.

Сирдарё область Оқолтин районидаги «Фарғона» совхози (совхоз директори ўртоқ Сидиқов, партия ташкилоти секретари ўртоқ Бакриев, ишчилар комитети раиси ўртоқ Тошмуҳамедова). Бу совхоз давлатга ҳар хил сабзавот сотиш планини 95,2 процент бажарган. Байроқ Фарғона область, Киров районидаги Киров номли совхоздан олиб берилади.

ОБЛАСТИМИЗ ДАЛАЛАРИДА

ҲОСИЛГА-ҲОСИЛ ҚЎШИЛМОҚДА

● ЯНГИЙЎЛ

ДЕҲҚОН ҳамиша келажакни ўйлаб меҳнат қилади. Ҳосилдорликни оширсам дейди. Ана шу мақсад йўлида ўйлайди, изланади. Янгийўл районидаги Ленин номли колхознинг ўртоқ Кўчқор Ўсаров бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил пахтанинг вилтга чидамли АН-402 навидан кўпроқ майдонга экдилар. Агротехника тадбирлари ҳам маромида амалга оширилди. Ҳар гектар майдонга 700 килограммдан селитра, 100 килограммдан сульфат аммоний, 50 килограмм калий ва кўплаб маҳаллий ўғит солинди. Шу туфайли ҳам ғўзалар дуркун бўлиб ривожланди. Культивация, суғориш ишлари бир-бирига боғлаб олиб борилмоқда. Айни кунларда далада бўлган киши ҳар туп ғўзада 5—6 тадан кўсакни кўриб, деҳқонларнинг маҳоратига қойил қолади.

— Август ҳосилга-ҳосил қўшиш ойи, — дейди бригадир Кўчқор ака. — Биз ғўза парваришини пахта терими бошлангунча давом эттириш учун тадбирлар белгилаб олганмиз. Бу тадбирларнинг амалга оширилишида Абдулла Одилов, Ҳури Холова, Абдужамил Абдуқодиров сингари деҳқонларимиз бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Механизатор Яшин Йўлдошев ҳар туп ғўзани авайлиб культивация ўтказаётир.

Ҳар гектаридан кам деганда 45 центнердан «оқ олтин» топширишга аҳд қилган миришкор пахтакорлар шу кунларда дала ишларини кучайтириб юборганлар.

С. АБДУРАҲМОНОВА.

ЯНГИ КОМПЛЕКС

● КОММУНИСТИК.

ГЎШТ, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда чорвачилик комплексларининг роли каттадир. «Политотдел» колхози маъмурияти бу масалага катта эътибор бераётир. Колхознинг «Коммунизм» участкасига яқин Чирчиқ дарёси бўйида 1200 бош чўчқага мўлжалланган янги комплекс қурилиши бошлаб юборилди.

— Қурувчиларимиз ўртасида меҳнат беллашуви кун сайин авж олмоқда, — дейди қурилиш инженери Юрий Когай, — улар Улуғ Октябрь байрами кунига қадар қурилишнинг биринчи навбатини фойдаланишга топшириш учун ҳаракат қилмоқдалар. Айниқса, Лим Вильгельм бошлиқ бетончилар бригадаси ғайрат кўрсатмоқда. Бу бригаданинг Юн Алик, Ажибек Тожибоев, Иван Коннаров сингари аъзолари кунлик нормаларини 1,5—2 ҳиссага етказиб бажармоқдалар.

А. ШАХАНОВ.

ҚИШЛОВНИ ЎЙЛАБ

● ТОШКЕНТ

КАРЛ МАРКС номли колхоз чорвадорлари йил сайин яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Озуқа базаси мустаҳкамланиб, ем-хашак экинлари ҳосилдорлиги ортиб бораётганлиги туфайли кўрсаткичлар яхшиланмоқда.

Чорвадорлар бу йил ҳам қишловга пухта ҳозирлик кўраётирлар. Ҳозиргача 1400 тонна сенаж, 800 тоннадан ортиқ дағал хашак, 150 тонна сомон ва 30 тонна беда уни тайёрлаб қўйилди.

Озуқа жамғариш қизғин давом этмоқда.

Т. ЖЎРАЕВ.

«ГОСКОМСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»нинг Ўрта Чирчиқ район бирлашмаси қишлоқ хўжалик машиналарини ўз вақтида ва сифатли ремонт қилишда райондаги колхоз ва совхозларга яқиндан ёрдам бериб келмоқда. Бу соҳадаги катта ютуқлари учун бирлашма ўтган йили Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Суратда: бирлашманинг чопиқ тракторларини ремонт қилиш участкасида.

Р. Шамсиддинов фотоси. (ЎзТАГ).

ЭҲТИЁЖДАН ОРТИҚЧА МАҲСУЛОТ—ДАВЛАТГА

ОҲАНГАРОН районидаги Бирлик қишлоқ Совети ижроия комитети партия XXVI съезди қарорлари ва КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Гражданларининг шахсий ёрдамчи хўжаликларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарори асосида шахсий хонадонлардан эҳтиёждан ортиқча чорвачилик маҳсулотлари харид қилишни кенг йўлга қўйдилар.

Шу туфайли қишлоқ Совети территориясида истиқомат қилаётган аҳоли ўртасида эҳтиёждан ортиқча маҳсулотни давлатга топширувчилар сафи кундан-кунга ортиб бормоқда. Масалан, Жўра Юнусов, Тўёқ Сулаймонов, Раҳима Раҳимжонова, Мавлуда Саримсоқова, Акбарали Ҳайдаровлар шу кунгача 1000—1200 килограммдан сут топширдилар.

— Бизнинг территориямизда 900 дан зиёд хўжалик истиқомат қилади, — дейди қишлоқ Совети ижроия комитети раиси Туроб Саримсоқов. — Биз ўз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, ана шу хонадонларнинг ҳар бирида чорва бўлишини таъминлашга ҳаракат қилмоқдамиз. Бу эса келгусида мўл-кўл чорвачилик маҳсулотлари етиштириш имконини беради.

Дарҳақиқат, қишлоқ Советида қорамол боқувчилар кўпайган сари давлатга эҳтиёждан ортиқча топширилаётган гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари ҳам кўпайиб бормоқда. Шу кунгача қишлоқ Совети бўйича давлатга 60 тоннадан ортиқ сут, 10 тоннадан ортиқ гўшт топширилди.

Н. АБДУРАСУЛОВ.

ТЎРТ ЙИЛЛИК ПЛАНГА ТЕНГ

Калинин районидаги Охунбобоев номли ихтисослаштирилган қўйчилик совхозининг механизаторлари Келес массивида табиий ўт-ўланлар ўримини ниҳоясига етказдилар. Жами 17500 тонна хашак тайёрланди, шуларнинг анчагина қисмидан ўт талқони учун фойдаланилади.

Йил охиригача яна худди шунча озуқа тайёрлашга қарор қилинди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходими Милослав Ярославович Буреш оғир касалликдан сўнг 1981 йилнинг 4 августида 57 ёшида вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» почтасидан

НОННИ ИСРОФ ҚИЛМАНГ

Маҳалламиз клубида бўлиб ўтган навбатдаги суҳбат мавзуи нон қадри, уни эъзозлаш хусусида бўлди. Унда сўзга чиққан маҳалла активлари, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, кекса ота-оналар ноннинг улуғлиги ҳақида тўхталишди. Исрофгарчиликнинг олдини олиш борасида амалга оширилиши лозим бўлган таклифларни ўртага ташладилар. Айниқса, турли йиғинларда, тўй-маъракаларда нон исрофгарчилигига йўл қўйган хонадонлар қаттиқ танқид қилинди.

Маҳаллада ўтказилаётган тўйларда иложи борича исрофгарчиликка йўл қўймасликка ҳаракат қиламиз. Яқинда бир тўйда бўлдик. Хонадон эгаси арзончилик деб беш-олти хил нон маҳсулотларини дастурхонга устма-уст қўйиб ташлабди. Бунинг устига синган нон тез-тез йиғиштирилиб, ўрнига дастурхонга иссиқ нон келтириляпти.

Меҳмоннавозлик ўзбек халқининг энг яхши удуми, албатта. Бироқ, ҳар бир кишига даста-даста нон келтириб қўйиш, ушатилган нонларни эса аямай йиғиштириб бир четга уйиб қўйиш инсофдан эмас-ку! Ҳисоблаб келганда тўрт-беш киши учун битта нон ушатишнинг ўзи кифоя-ку, ахир. Чунки нондан ташқари ҳам дастурхонимизда улар учун турли ноз-неъматлар, таомлар тортилади, ҳўл мевалар қўйилади.

Маҳалламизда тўйларни батариб ўтказиш, инсон учун энг қимматли таом бўлган нон қадрини улуғлаш мақсадида махсус комиссия тузганмиз. Маҳалла активлари, ҳурматли отахон ва онахонлар иштирокидаги бу комиссия исрофгарчиликнинг олдини олиш соҳасида бир мунча тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширмоқда. Жумладан, нондан тежаб-тергаб эъзозлаб фойдаланиш ҳамиша назоратимиз остида.

Тўйларда даста-даста нонлар келтирилиб, қайтадан олиб кетилиши, эвазига уларнинг суви қочиб, қотиб қолишини кўп кузатамиз. Шунинг учун маҳалла хотин-қизларининг активлари тугунларни тугатиш, унинг ўрнига оила ва рўзғор учун биринчи галда зарур бўлган камтарин, оддийгина совғалар келтиришга кифояланиш ташаббуси билан чиқишди. Бу ташаббусни бир овоздан маъқулладик. Ҳозирги кунда тўй эгалари ҳам ортиқча ғалваташвишлардан ҳоли бўлиб бормоқдалар. Нон исрофгарчилигининг олди олинмоқда.

Нонга эътибор халққа, унинг бунёдкор меҳнатига эътибордир. Шунинг учун нонга эътиборсизлик азалдан инсоният учун катта ҳақорат бўлиб келган. Ота-оналаримиз ёшлигимизданоқ бизларни нонни, унинг увоғини қадрлашга, эъзозлашга ўргатиб келишган.

Энди биз ана шуларнинг барчасини ёшларга сабот билан ўргатишимиз лозим. Фақат тўйда ёки маъракаларда эмас, кундалик ҳаётда, рўзғорда нон исрофгарчилигига йўл қўймаслигимиз керак. Бунинг учун магазинларда ҳамиша кундалик эҳтиёжимиз учун лойиқ нон ва нон маҳсулотлари сотиб олайлик. Нон комбинатлари ҳам кам болали оилаларнинг, студент ва ўқувчиларнинг талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда бир киши ёки икки киши тўйдиган кичик-кичик бўрсилдоқ ва ширин нон ва нон маҳсулотлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйсалар айни муддао бўлар эди.

Аъзам ОРИПОВ,
Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов районидаги Бирлик маҳалла комитетининг раиси.

Оржоникидзе район халқ депутатлари А. Матқобулов номли қишлоқ Совети ижроия комитетида гражданларни қабул қилиш намунали йўлга қўйилган. Суратда: қишлоқ Советининг раиси А. Соатов Р. Ризамуҳамедов номли совхоз ишчиси З. Тулепова билан суҳбат пайтида.

А. Абалян фотоси.

МУХБИРЛАРИМИЗ ХАБАР ҚИЛАДИ

«ЗАНГОРИ ОЛОВ» ХОНАДОНЛАРДА

Тошкент районидаги «Келесгаз» идораси коллективи сифат ва самарадорлик беш йиллигининг учинчи йилида аҳолини «зангори олов» билан таъминлашни юқори даражага кўтариб, зафар қучган эдилар. Ҳозирги кунда аҳолини табиий газ билан таъминлаш бўйича Тошкент райони областда биринчи ўринда туради.

— Район аҳолиси ва хўжаликларини табиий газ билан таъминлаш борасида режаларимиз катта, — дейди «Келесгаз» идораси бошлиғи К. Нурмуҳамедов, — ҳозир 5586 хонадон табиий газдан фойдаланяпти. Гулистон қишлоқ Совети территориясига 2 километр, А. Навоий номли колхозда эса 4 километр узунликда газ қувурлари ётқизиляпти.

Газ таъминоти бўйича «Узгазпром» бирлашмасининг СМУ-1 ташкилоти аъзолари I-квартал планини ортиғи билан бажардилар. Пландаги 300 тонна ўрнига 304 тонна суюлтирилган газ ва 4 миллион 400 минг кубометр табиий газ ёқилғи сифатида истеъмол қилинди.

С. ШОДИЕВ,
Тошкент райони.

«ЧЕВАР» БОҒЧАСИ

Шаҳримизнинг Октябрь массивидаги янги микрорайонда қатор корхоналар ишга туширилди. Шулардан бири «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасидир. Бу корхонага массивда яшовчи юзлаб аёл жалб қилинди. Куни кеча шу корхона ишчиларининг фарзандлари учун янги боғча ишга туширилди. Маҳаллий саноат министрлиги боғча учун 280 минг сўмдан кўпроқ пул сарфлаб, ҳамма шароитларни яратиб берди.

С. СУЛТОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАХТ

Оққўрғон районидаги Крупская номли 35-ўрта мактабда колхозчи ота-оналарнинг 229 нафар фарзанди таълим олмоқда. Бу ерда дарслар кабинет системасида ўтказилади. Бундай қулайлик туфайли ўтган 1980—1981 ўқув йилини 61 ўқувчи «аъло», 105 ўқувчи «яхши» баҳолар билан якунлади.

Мактаб қисқа вақт ичида тўлиқ ремонт қилиниб, 15 та фан кабинети жиҳозланди.

Флора Бичурина, Аввалбой Шербоев, Умурзоқ Усганов, Камол Гулбоев сингари ташаббускор педагоглар мактабни янги 1981—1982 ўқув йилига тайёрлашда жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилдилар.

Т. ЗОКИРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Оналар ва болалар саломатлиги учун

ЎЗБЕКИСТОН педиатрия илмий-текшириш институтида оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш билан боғлиқ самарали муолажалар олиб борилмоқда.

Республика миқёсида биринчи бўлиб ташкил этилган оналар ва болалар бўлимида бой тажрибалар тўпланди, муолажалар олиб боришнинг илғор усуллари жорий этилди.

Бу хил изланиш натижаларини жойларда оммалаштириш юзасидан ҳам муҳим тадбирлар белгиланди. Республикамиздаги болалар касалхоналарида ўз фарзандларига қараётган бетоб оналар учун алоҳида бўлимлар очиш лозим деб топилди. Бундай терапевтика бўлимларини ташкил этиш бўйича институт тавсияномалар ишлаб чиқилди.

Тиббий ва ташкилий масалаларни ўз ичига олган ушбу методик қўлланмалар асосида жойларда конкрет ишлар олиб борилмоқда. Эндиликда Тошкент шаҳри ва пойтахт областидаги қатор клиникалар бундай бўлимларга эга бўлди. Шунингдек, терапевтик бўлимлар Қарши, Боғдод, Марғилон каби шаҳар ва районлардаги болалар шифохоналарида ҳам очилди.

С. ОДИЛОВА,
жамоатчи мухбир.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«БЕТОН ОЛАСИЗМИ, ПУЛИНИ ЧЎЗИНГ!»

Қурилиш учун тайёрланган бетон қоришмалар айрим ҳолларда белгиланган объектга бормай, пулини нақд тўлаган харидорга кетаётганлиги газетанинг 27 май сонида юқоридаги сарлавҳали фельетонда конкрет мисоллар билан фош қилинган эди.

Шу фельетон юзасидан «Главташкентстрой» бошлиғининг ўринбосари А. А. Аъзамовдан жавоб олдик.

Жавобда айтилишича, фельетон «Главташкентстрой»га қарашли биринчи ва иккинчи автокорхоналар коллективлари ўртасида муҳокама қилинган.

1-автокомбинат шофери Р. Машрапов ишончни йўқотганлиги учун ишдан бўшатилган. 2-автокомбинат шофери В. Н. Володин меҳнат интизомини бузганлиги учун маълум муддатга кам ҳақ тўланадиган ишга ўтказилган.

«РЕМОНТ БИЗДАН, МАТЕРИАЛ СИЗДАН»

Газетанинг 4 июнь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада 10-ремонт қурилиш бошқармасига қарашли айрим трестларнинг қурувчилари томонидан йўл қўйилаётган жиддий нуқсонлар, сансалорликлар очиб ташланган эди.

Жумладан, ремонт ишларини бошлагач, уй эгаларига «материалимиз йўқ, топиб беринг, шундан кейин 2—3 кунда ремонтни тугаллаймиз», деб ҳаддан ташқари ишни чўзиб юбораётганликлари танқид қилинган.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ С. М. Юсуповдан ана шу мақолага жавоб олдик. Унда айтилишича, «Ремонт биздан, материал сиздан» мақоласида келтирилган фактлар текширишда тасдиқланган.

Мақола ва текшириш якунлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига қарашли шаҳар хўжалигидаги объектларни капитал ремонт қилиш бошқармасига қарашли 1-трест қурувчилари, инженер-техник ходимлари ўртасида муҳокама қилинган.

Гулханий кўчасидаги 3- ва 4-уйларни ремонт қилиш ишлари январь ойининг бошларида бошланиб, айрим қурилиш материалларининг йўқлиги сабабли мақолада кўрсатилганидек қурувчилар уй эгаларидан ана шу йўқ нарсаларни топиб беришни талаб қилганлар.

Белгиланган тадбирлар амалга оширилгач, Гулханий кўчасидаги 3-уй ремонти тугалланган, 4-уй ремонти тугалланиш арафасида.

Юқоридаги уйларда ремонт қилиш ишларини уюшқоқлик билан ташкил эта олмагани учун 10-ремонт қурилиш бошқармасининг прораби Р. Т. Крюков жазоланган. Бошқарма маъмуриятига ремонт-қурилиш ишларининг сифатли ва ўз вақтида бажарилишини доимо назорат қилиб туриш топширилган.

БЕМОРЛАР МИННАТДОР

Биринчи категория шифохона номини олган Октябрь районидаги 4-стоматология поликлиникаси ташкил этилганига ўн беш йилдан ошди. Шу йиллар мобайнида унинг кадрлари малакали врачлар ҳисобига ортди. Аҳил, иноқ, беморларга меҳрибон врач ва стоматологлар оиласи вужудга келди. Олти нафар олий ва ўн беш нафар биринчи категорияли врачлардан иборат бу коллектив поликлиниканинг ўзида беморларга хизмат кўрсатиб қолмай, Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, алоқа техникуми ва қатор мактабларда ташкил этилган тиш кабинетларига оталиқ асосида ёрдам кўрсатиб келмоқда.

Шифохона қошида республика врачлар малакасини ошириш институти ортопедия кафедраси ҳам бор. Кафедранинг К. Маликов, Ғ. Худойбердиев каби доцентлари, Ф. Ирисмуҳамедов, Ф. Қодиров сингари ассистентлари ҳеч қачон шифокорлардан ёрдамларини аямайдилар.

Шифохонанинг Х. Мўминов, Л. Каменецкий, М. Хонова, К. Сохиев, В. Фуденова, Т. Қодирова, Т. Йўлдошева, М. Ражабов каби врачлари, Т. Абдуқодиров, М. Шомирзаев сингари техникларидан беморлар ҳамиша миннатдор.

— Биз Москва, Ленинград, Киев шаҳарлари стоматология шифохоналари билан иш тажрибаларимизни ўртоқлашиб борамиз, — дейди бош врач, соғлиқни сақлаш аълочиси Хуршид Мўминов, — врачларимиз бу шаҳарларда вақти-вақти билан малакаларини ошириб турадилар. Бу беморларга хизмат кўрсатиш даражасини яхшилашда катта қулайлик яратмоқда. Шу йили Тошкентда бўлиб ўтган VII Бутуниттифоқ стоматологлар съезди делегатларидан бир группаси поликлиникамиз ишлари билан танишдилар. Улар шифохонанинг замонавий медицина техникаси билан жиҳозланган кабинетлари, беморларни қабул қилиш, даволаш методларидан катта қониқиш ҳосил қилдилар. Улар муолажа, жарроҳлик, ортопедия бўлимларида яратилган шароит, болалар бўлимидаги тўлиқ имкониятларни кўриб хурсанд бўлдилар.

Х. АКБАРОВА,
жамоатчи мухбир.

ХАЛҚ ЭҲТИЁЖИНИ ЎЙЛАБ

ТАШКИЛИЙ-техника тадбирларини амалга ошириш туфайли комбинатимизда 1980 йил маиший хизмат кўрсатиш ҳажми плани 100,2 процент бажарилди. Аҳолига пландаги 556 минг сўм ўрнига 557,1 минг сўмлик хизмат кўрсатилди.

Кейинги йилларда қишлоқ аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми анча ўсди. Масалан, 1980 йилда аҳоли жон бошига кўрсатилган хизмат 9 сўму 04 тийинни ташкил этди, ёки бу кўрсаткич 1979 йилдагидан 76 тийинга кўпайди. Бундай ўсишга, аввало меҳнат унумдорлигини ошириш, комбинатимиз хизмат кўрсатиш тармоқларидаги технология жараёнларини механизациялаш туфайли эришилди. 3 та янги асбоб-ускуна ўрнатилди.

Умуман олганда комбинатимиз ойлик ва йиллик планларнинг узлуксиз бажарилишига эришмоқда, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш савияси ва суръатлари ортиб бормоқда. Аммо ишимизда кескин сифат ўзгаришлари ясаш, хизмат соҳасида янада қувончлироқ ютуқларга эришишимизга тўғаноқ бўлаётган жиддий нуқсонлар ҳам йўқ эмас. Материал-техника таъминоти хусусида тез-тез содир бўлиб турган етишмовчиликлар, айниқса турли газламалар, матрацга ишлатиладиган бўз, пахта, парфюмерия ва бошқа хомашёларнинг танқислиги ишимизга ҳалал етказяпти.

Автотранспорт воситалари танқислиги билан боғлиқ камчиликлар, айниқса кескин сезилмоқда. Ана шу сабабдан тушумларни инкасса йўли билан вақтида йиғиш тартиблари доим бузиляпти. Бу эса, хизматнинг носаноат турлари: сартарошлик, ҳаммом, прокат хизматида планларнинг бажарилишига ғоятда салбий таъсир ўтказмоқда. Олисдаги колхозлар ва совхозларнинг аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш сифатининг кескин ёмонлашишига олиб келмоқда. Ҳаммомларнинг иши ниҳоятда ёмон аҳволда. Уларнинг деярли ҳаммаси капитал ремонтга муҳтож, тез-тез ишдан чиқиб, узоқ вақтгача ёпилиб қолиши сабаби ҳам ана шундан. Бироқ уларни ремонт қилишга на маҳаллий Советлар, на область ремонт-қурилиш бошқармаси ёрдам беради.

Олдимизда турган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун биринчи галда хизмат кўрсатиш доирасини кенгайтиришимиз зарур. Бунинг учун жойларда, айниқса қишлоқ аҳолисига бевосита яқин ерларда янги хизмат кўрсатиш тармоқлари очиш лозим. Бу ҳақда, яъни колхозлар ва совхозларда комплекс қабул пунктлари, маиший хизмат уйлари қуриш ва бу ишларни хўжаликларнинг ўз маблағлари ҳисобига амалга ошириш борасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг кўрсатмаси ҳам бор. Янги объектларни ишга тушириш учун эса жой, бино керак. Аммо шуниси ачинарлики, ўтган беш йиллик ичида район колхоз ва совхозларининг биронтаси ҳам ақалли бир квадрат-метр жой ажратиб бергани йўқ. Ваҳоланки, комбинатимиз ана шу хўжаликларнинг дала меҳнаткашларига хизмат қилади, уларга иложи борича ҳамма қулайликларни яратиб бериш учун қайғуради.

Маҳаллий Советлар, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг совуққонлиги оқибатида ана шундай нохуш аҳволга тушиб қолинди. Райондаги 12 хўжаликдан фақатгина 4 тасида комплекс қабул пунктлари бор. 8 хўжалик — Куйбишев, Ҳ. Олимжон, Навоий, Вотинцев, Охунбобоев номли, «Озод» колхозларида ва С. Сегизбоев номли совхозда эса комплекс қабул пунктлари умуман йўқ. Шу сабабларга кўра комбинатимиз ҳозирги кунда аҳолига фақат 16 тур бўйича хизмат кўрсатмоқда, холос. Бу — ниҳоятда паст кўрсаткич, албатта. Биз хизмат турларини 21 тагача етказишимиз шарт. Бунинг учун эса, маҳаллий Советлар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари комбинатимизга амалий ёрдам кўрсатишлари лозим.

Район раҳбарлари комбинатимизга хоналар ажратиб бериш йўли билан аҳолига намунали маиший хизмат кўрсатилишига амалий равишда кўмаклашиш учун бу соҳага алоҳида эътибор беришлари, зарур масалаларни тезроқ ҳал қилишга ёрдам, беришлари лозим. Ана шунда район аҳолиси ҳар бир майда-чуйда учун узоқдан район марказига келиб юрмайди.

А. ЧЎТАНОВ,
Оққўрғон район маиший хизмат кўрсатиш комбинати директори.

САЛОМАТЛИГИМИЗ ПОСБОНЛАРИ

БИР КАСБДА 50 ЙИЛ

Ҳаким ака Шайдуллин номини Ўзгариш қишлоқ совети меҳнаткашлари ҳурмат билан тилга олишади. Бу бежиз эмас, албатта. У раҳбарлик қилаётган участка касалхонасида даволаш ва профилактика ишлари намунали ташкил этилган. Юқори малакали врачлардан тортиб, оддий техник ходимларгача ҳаммаси эл соғлиғини сақлашда фидокорлик кўрсатиб ишлашмоқда.

Шифокорлар Ҳ. Шайдуллиннинг ташаббуси ва ташкилотчилиги билан участка касалхонасини замонавий медицина асбоб-ускуналари, керакли инвентарлар билан жиҳозлашган. Айниқса, рентген кабинети ишга туширилиши билан қишлоқ меҳнаткашларига катта қулайлик яратилди. Касалхона врачлари беморларни даволаш билан бирга улар жойлардаги болалар муассасалари, умумий овқатланиш корхоналари, чорвачилик фермалари ва дала шийпонларида тез-тез бўлиб, санитария-гигиена ишлари билан яқиндан танишадилар.

Яқинда Ҳаким аканинг шифокорлик касбида меҳнат қилаётганига 50 йил тўлди. Шу муносабат билан қишлоқ Советининг меҳнаткашлари ўз шифокорларини қизғин табрикладилар, унинг узоқ йиллик самарали меҳнатига муносиб баҳо бердилар.

Е. МОРДУХАЕВ,
Калинин районидаги мухбирлар постининг аъзоси.

ДЎСТЛИК

(ШИРУ ШАКАР)

— Дўстлик! — дедим,
бўлдим шод,
Гуфти:
— Дўсти зинда бод!
Ҳаёт учун бир умр
Дўсти даркор мисли нур.
— Дўстлик! — дедим,
бўлдим шод,
Гуфти:
— Дўсти зинда бод!
Навоий Жомиёна,
Асири ду забона
Дўстни этиб тарона,
Азизи ҳар ду она,
— Дўстлик! — дедим,
бўлдим шод,
Гуфти:
— Дўсти зинда бод!
Балқир қуёшдай ёна
Акнун Ватан—нурхона,
Зулму ғамга бегона,
Дўстипарвар замона,
— Дўстлик! — дедим,
бўлдим шод.
Гуфти:
— Дўсти зинда бод!
Турличадир гарчанд тил,
Аммо як хел салом, дил,
Ўзбек, тожик—битта эл—
Аз як чаман дута гул.
— Дўстлик!—дедим,
бўлдим шод,
Гуфти:
— Дўсти зинда бод!
Пахтамиз тоғ-тоғ тошди,
Помир гуфт:
— Етмас тошим!
Дўстлик қадрин
қардошим,
Азин боло бардоштем.
— Дўстлик!—дедим,
бўлдим шод,
Гуфти:
— Дўсти зинда бод!
Партия раҳбар, падар,
Улуғ йўлда борарлар.
Халқлар билан баробар
Ўзбек, тожик—бародар.
— Дўстлик! — дедим,
бўлдим шод,
Гуфти:
— Дўсти зинда бод!

Шариф НУРИДДИНОВ.

Йўлчи Хожамқулов Тошкентдаги миллий чолғу асбоблари экспериментал фабрикасининг тажрибали усталаридан. У смена топшириқларини мунтазам 130—140 процентга бажариб келяпти. Шоҳида Игзазованинг «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилаётганига ўн беш йил бўлди. Шу ўтган вақт ичида кўплаб шогирдлар тайёрлашга муваффақ бўлди. Суратда: Ш. Игзазова иш устида. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси зоология институтининг олимлари ўтган беш йилликда катта тадқиқотлар олиб бориб, республика чорвачилигини ривожлантиришга муҳим ҳисса қўшдилар. Суратда: биология фанлари кандидатлари Ш. Шоусмонов ва С. Шамолевлар илмий лабораторияда.

Ҳ. Мирзакаримов, Э. Муҳамедов ва А. Ванштейн фотолари. (ЎзТАГ).

МУРОСАСИЗЛАР СИГНАЛИ

ЙЎЛ АЗОБИ...

Ҳурматли редакция! Маҳалламизни ўз оти билан «Дўстлик» деб аташади. Маҳаллада ҳаммамиз бирбиримиз билан ака-ука, опа-сингил туғишганлардек бўлиб кетганмиз. Ободончилик ишларини ҳам бамаслаҳат қиламиз. 5 сўмдан пул йиғиб кўчамизга шағал тўкдирдик, текислатдик. Минг афсуски, бу билан иш битмас экан. Кўчалар барибир қишда тизза бўйи лой, ёзда тупроққа тўлиб ётади.

Йўлни ремонт қилиб, тартибга келтириш тўғрисида яқин 10 йилдан бери арз қилмаган жойимиз қолмади. Кўчаларни жамоатчилик асосида асфальтлаб бўлмас экан.

Оржоникидзе район Қибрай посёлкасига қарашли маҳалламиз меҳнаткашлари номидан сизларга мурожаат қилишга мажбур бўлдик. Йўл азобидан қутқаришга ёрдам берарсизлар деган умиддамиз.

Д. ЮСУПОВА,
Дўстлик кўчаси, 15-уй.

ХЎЖАКЎРСИНГА ЭМИШ

— «Ленинизм»га учта билет беринг! — сўрадим касса дарчасидан мўралаб.

— Автобуснинг ҳозир у ёққа жўнашини ким айтди сизга.

— Автостанция деворидаги рўйхатда «Тошкент—Янгийўл» (йиғма) автобуси ҳар 25 минут оралиғида жўнайди, деб кўрсатилган-ку!

— У шунчаки хўжакўрсинга ёзиб қўйилган, аслида эса олтита ўрнига битта автобус қатнайди. Машина кетганига 15 минутча бўлди. Янгийўлга бориб, қайтиб келсин, ўшанда билет оласиз. Кассир шундай деганча туйнукчани беркитиб қўйди:

Қизиқ, шу деворга осиғлиқ графикни тузгунча қанча одамлар бош қотирган. Имкониятлар, мавжуд автобуслар ҳаракати анализ қилинган. Шундан кейингина ана шу кўз ўнгимиздаги график тузилгани бўлиши керак. Амал қилинмайдиган графикни илиб қўйишининг нима ҳожати бор экан?

Бунинг устига ана шу маршрутдаги автобуслар эрталаб 7.05 минутдан кеч 21.45 минутгача қатнаши кўрсатилган. Қани шу муддатларда уларнинг биронтасини топиб кўрингчи.

Бошқа автобусларга эса Янгийўлнинг «Ленинизм» бекатигача билет сотилмайди.

Хуллас, шу маршрутдаги автобуслар ҳаракатини девордаги графикка мос бўлишида ёрдам беришингларни сўраймиз.

А. ТИЛЛАХЎЖАЕВ,
Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози аъзоси.

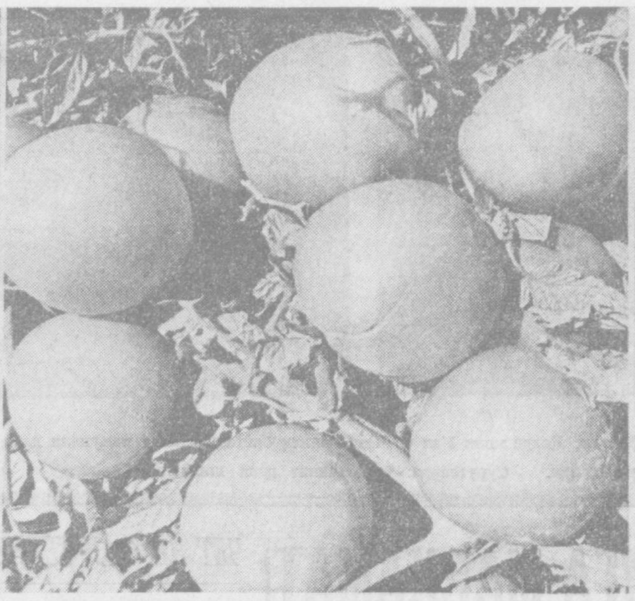

ҲОРМАНГ, БОБОДЕҲҚОНЛАР

Кейинги йилларда Тошкент районидаги Навоий номли колхоз матбуотда, радиода, йиғилишларда тез-тез тилга олинадиган бўлиб қолди. Бу бежиз эмас, албатта. Бир вақтлари қолоқ ҳисобланган бу хўжалик эндиликда юксалишнинг ойдин йўлига тушиб олди. Ҳар йили белгиланган план ва социалистик мажбуриятлар ортиғи билан бажарилади. Колхоз қишлоғи йил сайин обод, деҳқонларнинг турмуши гўзал ва фаровон бўлиб бормоқда. Бу йил ҳам хўжалик меҳнаткашлари ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Улар райондагина эмас, областда биринчилар қатори сабзавот планини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Мухбирларимиз Ғалаба рапорти изидан бориб, хўжаликда шу кунларда амалга оширилаётган ишлар билан танишдилар.

КОЛХОЗ ИДОРАСИДА ҳеч ким йўқ. Ҳамма далада эди. Йўлда бизга Аҳмаджон Қорабоев ҳамроҳ бўлди. У 20 йилдан буён шу колхозда. Аввал табелчилик қилди. Сўнгра бригадир бўлди. Доимо илғорлар сафида борди. Бундан икки йил илгари уни иккинчи участкага бошлиқ қилиб тайинлашди.

У бизни ана шу участканинг ўртоқ Мурод Ғофуржонов бригадаси далаларига олиб борди. Помидор пайкалларида иш қизғин эди. Бу ердаги саранжом-саришталик шундоққина кўриниб турибди. Помидор палаклари кўм-кўк. Ҳосили эса ғуж-ғуж. Деҳқонларнинг маҳоратига қойил қолдик. Чунки, бу йил кўпгина хўжаликларда ҳаво паст келганлиги учун помидор касалланиб, дастлабки пайтларда ўсиши яхши бўлмади. Бу ерда эса аҳвол бутунлай бошқача эди.

— Бунга қандай қилиб эришдингиз?

— Агар бола ёшлигидан илиги тўқ бўлиб ўсса, — дейди бригадир Мурод Ғофуржонов, — кейинчалик касалликка чалинмайди. Тетик, бардам бўлиб ўсади. Ўсимликни ҳам биз ана шунга қиёс қиламиз. Бу пайкалларнинг ҳар гектарига 40 тоннадан маҳаллий ўғит солинган.

Гапга шу бригаданинг кекса аъзоси Ҳокимжон ака аралашди.

— Яна шуни ҳам айтиб қўяй, — деди у, — биз, гўнгнинг асосий қисмини ерга шудгорлашдан олдин соламиз. Қиши билан чириб, ерни бўрсилдоқ қилиб, кўпчитади. Бундай ерга экилган кўчат ўзини яхши тутиб, яйраб ўсади. Лекин айримлар бунга амал қилмайдилар. Экиш олдидан ерга солинган гўнг яхши чиримасдан туриб кўчат экилади. Кўчатнинг илдизи гўнгга бориб етгач, ланж бўлиб қолади.

Мурод Ғофуржонов бригадаси деҳқонлари тажрибаси ҳақиқатан ҳам ибратли эди: ҳозиргача помидор тўрт марта культивация қилиниб, уч марта чопиқдан чиқарилибди. 6 марта сув қўйилибди. Бу сувнинг иккитаси шарбат йўли билан оқизилган.

— Биз сувни, — дейди бригадир, — фақат тунда қўямиз. Бунинг ҳосияти кўп. Экин лоҳас бўлмайди. Сувни, озуқани яхши сингдиради.

Бригадир Эркин Раҳмонов, Тожибой Бойназаров ўртоқларнинг номларини ҳурмат билан тилга олди. Улар звено бошлиқлари, ҳам сувчи ҳисобланадилар.

Ғофуржонов пайкал ичига кириб бир туп помидорни авайлаб кўтарди. Палак тагларида ҳақиқдек қип-қизил помидорлар товланиб турибди.

— Кўриб турибсиз, — деди бригадир, — ҳосил мўл. Лекин деҳқон ҳамиша хушёр туриши лозим. Пайкалларни тез-тез айланиб, ҳосилни пешма-пеш йиғиб олиш зарур. Акс ҳолда бугун терилмай қолган помидор захда қолиб, эртасига чирийди.

Бригадада иш график асосида ташкил этилган. Рустам Иброҳимов, Ҳосият Иброҳимова каби деҳқонлар кунига 300—400 килограммдан помидор термоқдалар.

Бригаданинг 40 гектар экин майдони бор. Ана шундан 28 гектарига сабзавот экилди. 10 гектар ерга экилган картошкадан ҳам мўл ҳосил олинди. 8 гектарлик майдонда помидор етиштирилмоқда. Ҳар гектардан кам деганда 50 тоннадан ҳосил олишни мўлжаллаб турибдилар. Бригада бўйича ҳозиргача 1000 тоннадан ортиқ сабзавот, 206 тонна картошка топширилди ва план ортиғи билан бажарилди. Деҳқонлар имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача яна 1,5 минг тонна сабзавот топширишга аҳд қилдилар.

Далани айланиб бўлгач, бригада шийпонида бўлдик. Шийпон турли хил шиор ва плакатлар билан безатилган. Атрофи ажойиб гулзор. Бу гулларни Ҳокимжон Салимов экиб, парваришлайди. Ёши 60 дан ошган бу киши гўзаллик, гул ишқибози. Янгилик шайдоси. Бригададаги кўпгина яхши тажрибалар, ибратли ишлар Ҳоким аканинг маслаҳати билан амалга оширилмоқда. Одамнинг баҳри-дили очилиб, кўнгли равшан бўлиб юрса, иши ҳам юришаверади. Дала шийпони деҳқоннинг уйидек файзли ва шинам бўлиши керак. Ҳоким аканинг фалсафаси ана шундай.

Кекса деҳқоннинг бу ҳақдаги гапларини эшитиб, колхоз раиси Нодир Боймуҳамедов билан бундан уч йил муқаддам қилган суҳбатимиз ёдга тушди.

— Одамлардан иш талаб қилишдан аввал уларнинг яшаш шароити, турмуш тарзидан хабардор бўлиш, истакларини ўрганиш, эҳтиёжларни қондириш ҳақида қайғуриш керак. Ана шунда тузилган режаларнинг рўёбга чиқиши мушкул бўлмайди.

Бригада ишлари билан танишиб, қишлоқ кўчаларидан ўтиб борар эканмиз, раис ўз сўзига қатъий амал қилаётганлигини кўрдик. Қисқа вақт ичида янги типда қурилган турар-жой бинолари қад кўтарибди. Ҳаммом, поликлиника, сартарошхона ва маданий-маиший объектлар қишлоққа ҳусн бўлиб тушган. Эришилаётган ютуқларнинг бош омили — одамлар ҳақида қилинаётган ғамхўрлик эди. Шунинг учун ҳам колхоз йил сайин юксалиб, ҳосилдорлик, даромад кўпайиб бораётир. Ҳар бир соҳа рентабеллик тармоққа айланмоқда.

Яқинда колхозда район сабзавоткорларининг кўчма семинари ўтказилди. Бу семинарда хўжалик раҳбарлари, мутахассислар, ишлаб чиқариш илғорлари қатнашдилар. Улар дала айландилар, фермаларда бўлдилар, ўзаро фикр-тажриба алмашдилар. Колхоз раиси, район сабзавоткорлар Советининг раиси Нодир Боймуҳамедов ўз иш тажрибалари ҳақида сўзлаб берди.

— Биз, — деди у, — шудгорлашдан олдин, албатта, ҳар бир картанинг тупроқ шароитига қараб, кўплаб маҳаллий ҳамда минерал ўғит соламиз. Парникларда етиштириладиган кўчатларнинг уруғи сараланган бўлади. Бу кўчатларни далага олиб чиқиб экишдан олдин ерни тайёрлашга алоҳида эътибор берамиз. Ҳар гектар ерда белгиланган миқдорда кўчат бўлишига эришамиз. Энг муҳими шуки, деҳқонларимиз касбга ихлос қўйишган. Улар агротехника тадбирларини маромида, оби-тобига етказиб бажаришга одатланишган.

Айни кунларда эртанги экинлардан бўшаган ерларга кечки карам, сабзи экилмоқда. Август пиёзини экиш учун мўлжаллаб қўйилган ерлар ҳам тайёр қилиб қўйилди.

Биз колхознинг ташаббускор Абдулазиз Абдуазимов бошлиқ бригадаси далаларида бўлганимизда деҳқонлар ўз аҳдларига яраша фидокорона меҳнат қилаётганликларини, ҳар гектаридан 350—400 центнердан сабзавот етиштириш учун мустаҳкам замин яратилаётганлигини кўрдик.

Далаларда, боғларда меҳнат кўтаринкилиги ҳукмрон. Машъал хўжалик деҳқонлари ўтган йили 13,5 минг тонна сабзавот, 2 минг тонна картошка топширган эдилар. Улар бу йил КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди тарихий қарорларига жавобан, давлатга топшириладиган сабзавотнинг ялпи миқдорини 15 минг тоннага, картошкани эса 2,5 минг тоннага етказиш учун сўз берганлар.

Бунинг учун барча имконият, асос бор.

Н. РИХСИЕВ.

Суратларда: (чапдан ўнгга) бригадир М. Ғофуржонов ва участка бошлиғи Аҳмаджон Қорабоев ўртоқлар ҳосилнинг сифатини кўздан кечирмоқдалар. Илғор помидор терувчилар Ҳусния Салимова ва Фотима Забирова ўртоқлар.

А. Абалян фотолари.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

МРБНИНГ ҚЎПОРУВЧИЛИК ИШЛАРИ

МРБ ажнабий давлатларга қарши ўзининг қўпорувчилик ишларида биологик қуролдан фойдаланаётганлиги тўғрисидаги хабарлар халқаро жамоатчиликни ниҳоятда ташвишга солмоқда.

ДЕҲЛИ. АҚШ Марказий Разведка Бошқармаси социалистик Кубага қарши биологик қуролдан фойдаланиб қўпорувчилик операциялари ўтказганлиги тўғрисида далиллар бор, деб ёзади Ҳиндистонда чиқадиган «Линк» журнали «МРБнинг Кубага қарши биологик уруши» сарлавҳали мақоласида.

Шу мамлакатда Денге безгак эпидемияси тўсатдан ёйилганлиги (эпидемия ҳозирдаёқ одамларнинг ўлишига сабаб бўлди) бунга МРБнинг даҳлдорлиги тўғрисида шубҳа туғдирганлиги тасодифий эмас дейилади мақолада. Америка маъмуриятининг биологик уруш олиб бориш методларини ишлаб чиқиш ва такомиллаштириш соҳасидаги сиёсатини эътибор билан кузатиб бораётган кишилар учун бу тахмин кутилган бир ҳолдир. Биологик ва химиявий қурол тўғрисидаги ахборот қаттиқ сир сақланишига қарамай, етарлича фактлар маълум. Қўшма Штатларда кўп йиллардан буён биологик уруш олиб бориш соҳасидаги интенсив тадқиқотлар давом этиб келмоқда.

Журнал шу фактга эътиборни жалб этадики, АҚШ маъмурияти биологик қурол ишлаб чиқаришни ва шу соҳадаги тадқиқотларни тўхтатишдан бош тортмоқда, бу эса ажал уруғини сочувчи қуролларнинг «дала синовлари» ўтказилишини назарда тутади. Р. Рейган маъмурияти АҚШ махсус хизмат маҳкамаларининг чет эллардаги фаолиятини ва биринчи навбатда Лотин Америкаси ҳамда Кариб ҳавзасидаги мамлакатларга қарши ишларини активлаштиришга қаратилган яқиндаги тадбирлари муносабати билан АҚШ Марказий Разведка Бошқармасининг биологик ва химиявий қуроллардан фойдаланиб маҳфий операцияларни амалга ошириш хавфи жуда ошиб кетади.

ЛИМА. Бу ерда Куба халқи билан оммавий бирдамлик митинги бўлиб ўтди. Митингда сўзга чиққан кишилар айтишганидек АҚШнинг жосуслик маҳкамаси кейинги вақтларда Кубада қайд этилган эпидемия, эпизоотия шакар-қамиш билан тамакининг замбуруғли касалликларга учраганлигига даҳлдор деб ҳисоблаш учун асослар бор. Шу муносабат билан улар Перу жамоатчилигининг ғоят ташвишланаётганлигини билдирдилар. Америка империализми деб эслатиб ўтишди нотиқлар, Вьетнамда «Эй жент оранж» дефолиантидан фойдаланди, унинг қўлланилиши Вьетнамнинг минглаб тинч аҳолиси учун фожиали оқибатлар келтириб чиқарди.

Ҳозир Сальвадорда Америка инструкторлари таълим берган ҳарбийлар ватанпарварларга қарши худди шундай химиявий препаратлардан фойдаланмоқдалар.

ГАВАНА. Биологик уруш — АҚШ Марказий Разведка Бошқармаси қўпорувчилик ишларининг формаларидан бири бўлиб жосуслик маҳкамаси бир қанча давлатларга қарши шундай ишларни олиб бормоқда, дейилади Пренса Латина агентлиги тарқатган шарҳда. Кўп йиллардан буён Пентагон (Мэриленд штатидаги) Форт—Детрик базасида хавфли Денге безгагини келтириб чиқарадиган чивинни етиштириш устида тажриба ўтказиб келмоқда. Ҳозир Кубада ана шу безгак эпидемияси тарқалди.

Элликинчи йиллардаёқ деб таъкидлайди Пренса Латина агентлиги, АҚШ биологик қурол ёрдамида СССР аҳолиси ўртасида эпидемия чиқармоқчи бўлиб унга қарши шу қуролни қўллаш режаларини туза бошлаган эди.

(ТАСС, 5 август).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ПНОМПЕНЬ

Шу йилнинг дастлабки олти ойи мобайнида халқ Кампучиясида яна 126 километр масофада темир йўл фойдаланишга топширилди. Хитойпараст Пол Пот—Иенг Сари режими ҳукмронлик қилган даврда темир йўл транспорти жиддий шикаст кўрган эди. Халқ ҳокимияти мамлакатни озод қилгандан кейин Кампучиянинг энг муҳим шаҳарлари ўртасида алоқани тиклади, ҳаракат состави ремонт қилинмоқда, бу йил Кампучия темир йўлчилари ўн минглаб тонна муҳим халқ хўжалик юкларини ташидилар.

ПАРИЖ

Саноат районида шу йилнинг биринчи май кунидан бошлаб 90 тага яқин саноат корхоналари тамомила ёки қисман ёпиб қўйилди. Умуммеҳнат конфедерацияси делегацияси корхона эгаларининг Париж районида ишлаб чиқаришни камайтиришга қаратилган сиёсатига қарши норозилик билдириш учун префектурага келди. Касаба союзларининг маълумотларига қараганда кейинги уч ой мобайнида бу ерда ҳаммаси бўлиб 5.800 та иш ўрни тугатилган.

НЬЮ-ЙОРК

Американинг Луизиана штатидаги Марреро шаҳрида «Селотекс кемикл» химия компанияси корхоналарида бир қанча кучли портлашлар рўй берди. Завод ишчиларидан ўндан зиёд киши ярадор бўлди ёки оғир жароҳатланди. Ёнғинни ўчиришга уринишлар ҳозирча бирор натижа бермади. Маъмурлар корхонага қарийб 2 километр яқинликда жойлашган районлар аҳолисини шошилинч равишда кўчирмоқдалар.

ТЕҲРОН

Ислом революцион трибуналининг қарорига биноан Теҳрон ва Шерозда яна 14 киши қатл қилинди. Улар қуролли ҳужум қилишда, қурол-яроғ ва портловчи моддалар сақлашда айбландилар.

(ТАСС, 5 август).

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ КОМИТЕТИДА

ЖЕНЕВА, 5 август. (ТАСС). Қуролсизланиш комитети ядро қуролига эга бўлмаган давлатлар хавфсизлиги гарантияларини мустаҳкамлаш тўғрисидаги масалани қараб чиқмоқда. ГДР вакили Г. Хердер комитетнинг ялпи мажлисида сўзга чиқиб, Ғарбий Европа мамлакатларида аҳолининг кенг табақалари ўз давлатлари территориясида Американинг ракета-ядро қуроли янги турларини жойлаштириш планларига қарши норозилик билдираётган бир пайтда ҳозирги вақтда ядро қуроли бўлмаган мамлакатларнинг шу қуролдан воз кечишига эришиш жуда муҳим вазифадир,—деди. МХР вакили Д. Эрдэмбилэга ядросиз давлатлар хавфсизлигининг гарантиялари тўғрисида халқаро битимни тезроқ тайёрлаш ва тузишни талаб қилди.

СССР делегациясининг бошлиғи В. Л. Исраэльян ўз нутқида ядросиз мамлакатларнинг ядроли давлатлар томонидан ўзларига қарши ядро қуролини ишлатмаслик тўғрисида ишончли гарантия олишига ҳақли равишда интилаётганлигини Совет Иттифоқи тушунади, деб айтди. Биз, деди у, ядро қуролини ишлаб чиқариш ва унга эга бўлишдан воз кечаётган, уни ўз территорияларида жойлаштиришга йўл қўймаётган давлатлар ядро уруши хавфини камайтиришга ва пировард натижада бу хавфни йўқотишга муҳим ҳисса қўшадилар деган фикрга амал қиламиз. Бу давлатлар уларга қарши ядро қуроли ишлатилмаслиги учун зарур гарантияларга эга бўлишга ҳақлидирлар.

ЎРМОНЛАРДА ЁНҒИН

АФИНА, 5 август. (ТАСС). Афина шаҳри атроф районларидаги ўрмонзорларда кучли ёнғинлар юз бермоқда. Кўпгина уй-жой бинолари ўт ичида қолди. Кучли шамол ёнғиннинг тарқалишига сабаб бўлмоқда. Вужудга келган аҳволни муҳокама қилиш учун ҳукуматнинг фавқулодда мажлиси ўтказилади.

Мамлакатнинг бошқа районларидаги ўрмонларда ҳам ёнғинлар содир бўлмоқда. Минглаб гектар ўрмонзорлар, тоқзорлар ва қишлоқ хўжалик экинзорлари ёнғин туфайли нобуд бўлди.

Нью-Йоркда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Исроилдаги ваколатхонаси биноси олдида Америка жамоатчилигининг намойиши бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари Исроилнинг Ливанга қарши қуролли иғволарини тўхтатишни талаб қилдилар, қўшни араб давлатларига қарши уруш олиб бораётган Исроил давлатини ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаётган АҚШ ҳукмрон доираларини қаттиқ қораладилар. Суратда: намойиш иштирокчилари.

АП—ТАСС телефотоси.

НОВАТОРЛАР ҲИССАСИ

ОҚҚОВОҚДАГИ кўчма механизациялашган колонна коллективи зиммадаги план ва мажбуриятларни мунтазам ошириб бажариб келмоқда. Бунда рационализатор ва ихтирочиларнинг ҳиссаси салмоқли бўляпти. Колоннада новаторлик ҳаракатига кенг йўл очиб берилган. Бу ерда жамоатчилик конструкторлик бюроси ташкил этилган бўлиб, ишчи ва хизматчилар дастлабки хомаки таклифлари билан мана шу бюрога мурожаат қилишади. Инженер-конструкторлар ёрдамида ана шу таклифлар маромига етказиб, ишлаб чиқилади. Шунингдек, ҳар бир бригада, бўлим, участка учун рационализация бўйича тематик план ишлаб чиқилган.

Ўтган йили пландаги 14 таклиф ўрнига 18 та таклифни ишлаб чиқаришга жорий этиб, ундан 196 минг сўмлик иқтисодий фойда олинди. Шунингдек, 150 тонна металл, 3,3 минг киловатт-соат электр энергияси, 1,5 тонна электрод тежалди. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳам ўтган йилгига нисбатан самаралироқ кўрсаткичларга эришиш учун ҳаракат қилиняпти. Марказий устахона бошлиғи В. Головатенко, бригадир В. Скребнев, ўлчовчи Р. Султонов, катта инженер С. Нодировлар киритаётган таклифлар айниқса салмоқли бўляпти.

Бу йил колонна новаторлари рационализаторлар ва ихтирочиларнинг тармоқ кўрик-конкурсида иштирок этишяпти. 1980 йилда Чирчиқдаги қурилиш ташкилотлари ўртасида биринчи ўринни эгаллаган бунёдкорлар конкурсда ҳам ғолиб чиқиш учун барча резервларни ишга солишмоқда.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

Тошкентдаги чарм-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасида ўн бешлар ташаббусига қўшилиб, шахсий беш йиллик топшириқларни муддатидан илгари бажариш мажбуриятини олган ишчилар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Ташаббус издошлари ишлаб чиқаришда юқори натижаларга эришиб, бошқаларни ҳам зарбдор меҳнат қилишга даъват этмоқдалар. Суратда: (чапдан) ана шундай илғорлардан Саломат Толипова, Назира Фатхуллаева ва Хуршида Ҳалимоваларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ҚУВОНЧ

ОРДЕНЛИ ЗАРБДОРЛАР

ДАРҲАҚИҚАТ, меҳнат киши ҳаётининг асосини ташкил этади. Дунёдаги барча шодлик ва қувончларнинг манбаи меҳнатдан. Бу гапларни Носир Умархўжаев ҳаётига тўлалигича тадбиқ қилиш мумкин. Носир ака 40 йилдан бери ишчи касбини шарафлаб келаётган фидокор инсон.

— Ўрта мактабни тамомлаб «Узбексельмаш» заводига ишга келганимда урушнинг энг оғир йиллари эди, — дея эслайди Носир ака. — Корхонамизда тун-у кун меҳнат тинмай, фронт учун қурол-яроғлар ишлаб чиқарардик. Ёш бўлишимизга қарамай вақт билан ҳисоблашмас эдик, 15—16 соатлаб станок олдидан кетмай, гоҳида цехларнинг ўзида тунаб қолардик. Мана энди, у оғир кунлар ортда қолганига анча бўлди. Ҳозирги меҳнат — фароғат. Завқ билан, хурсандчилик билан ишлайсан киши.

Носир Умархўжаев 1946 йилгача заводда ишлади. 30 йилдан ортиқ даврдан буён Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бичиқчилик цехида меҳнат қилиб келмоқда. Носир ака ҳозир цех машъали, ёшларнинг севимли устози, мураббийси. Унинг ўндан ортиқ шогирдлари шу бирлашмада илғорлар қаторидан ўрин олишган. Нўъмон Қурбонов, Василий Гемилдинов, Зокир Жўраев каби пешқадамлар устозлари ҳақида илиқ гапларни айтишди.

— Цехимизга келган ёшларга Носир аканинг ишга нисбатан куйди-пишдилиги, одамийлиги, ҳамкасбларига меҳрибонлиги, хушмуомаласи — катта бир мактаб, — дейди бичув цехининг бошлиғи Зинаида Фёдоровна Горбунова.

Носир ака айни кунларда 1983 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қиляпти. Ҳар куни пландаги 800 ўрнига 1000 та костюм бичиб бермоқда. Бу цехда биринчи бўлиб коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номни олган М. Умархўжаев ўзининг бир қанча рационализаторлик таклифлари билан ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга салмоқли ҳисса қўшмоқда. Цехда ҳар йили камида 1200 та костюмлик материал тежаб қолинмоқда. Рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиш туфайли эришилган мана шу муваффақиятда Носир аканинг салмоқли ҳиссаси бор.

Бир неча йилдирки, у шахсий меҳнат беллашувида ғолиблар сафида. СССР енгил саноат ходимлари ўртасида ўтказилаётган мусобақаларда ҳам ғолиб чиқиб, «СССР Енгил саноат аълочиси» деган шарафли ном эгаси бўлган. Илғор ишчининг фидокорона фаолияти партия ва ҳукуматимиз томонидан ҳам муносиб баҳоланмоқда. У саккизинчи беш йиллик якунлари бўйича Ҳурмат Белгиси, тўққизинчи ва ўнинчи беш йиллик якунларига кўра эса Меҳнат Қизил Байроқ орденлари билан тақдирланди. Унинг қаторига яна бир қанча медалларни қўшадиган бўлса, байрам кунлари кийдиган костюмининг кўкраги орден ва медалларга тўлиб кетади...

Носир ака бирлашма жамоат ишларида ҳам актив қатнашади. У цех касаба союз комитетининг аъзоси, Киров районидаги «Обод» маҳалла комитетининг секретари сифатида ҳам ҳамкасблари ҳамда маҳалладошлари ҳурмат-эътиборини қозонган.

Носир аканинг умр йўлдоши Аллома Умархўжаева узоқ йиллардан бери 26-болалар боғчасида тарбиячи бўлиб ишламоқда. Уларнинг фарзандлари Дурдона, Баҳодир, Шоира, Шоҳида врач, технолог, тарбиячи касбларида ишлашяпти.

Эсини таниганидан буён ҳалол, фидокорона меҳнат қилиб, эл-юрт ҳурматига сазовор бўлиб келаётган оила бошлиғи Носир Умархўжаевнинг фарзандлари ҳам ота-онасига, жамиятга муносиб кишилар бўлиб етишиши табиий. Чунки, қуш уясида кўрганини қилади, дейди доно халқимиз!..

С. САЪДУЛЛАЕВ.

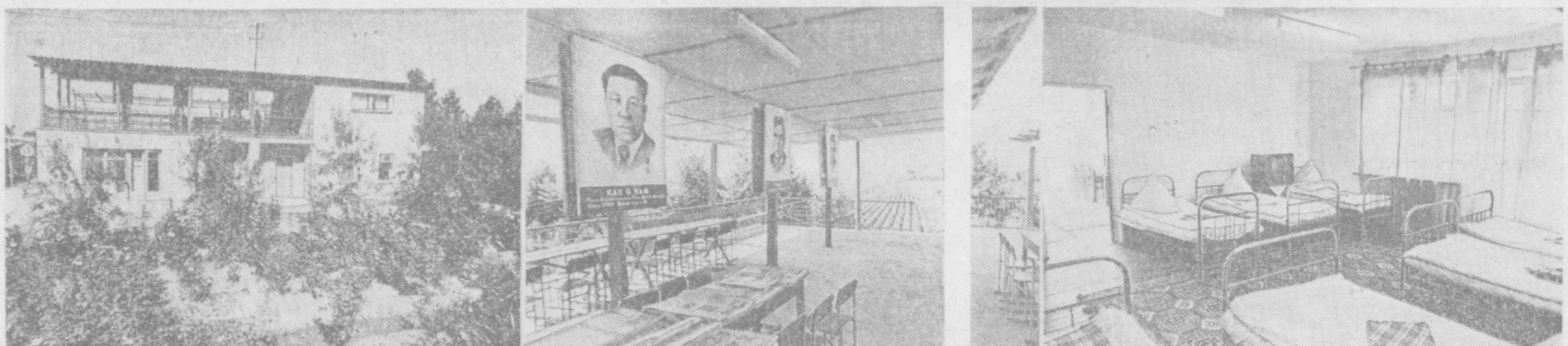

Ўрта Чирчиқ районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Кан О Нам бошлиқ бригадада янги намунали дала шийпони қад кўтарди. Бу ер пахтакорларнинг ҳақиқий иккинчи уйига айланди. Суратларда: бригаданинг дала шийпони.

А. Абалян фотолари.

Бизнинг ахборот

«ПАРВОЗ» КУЙЛАЙДИ

ШУ кунларда Тошкент авиасозлари маданият уйининг — «Парвоз» ашула ва рақс ансамбли созанда, хонанда ва раққосаларини дам олиш уйларида, санаторийларда, пионер лагерларида, оталиқ колхоз ва совхозларда учратасиз.

Улар янги концерт программалари билан дам олувчиларни, қишлоқ меҳнаткашларини хушнуд этяптилар. «Парвоз» репертуаридан ўзбекча ва иттифоқдош республикалар халқларининг қўшиқ ва рақслари кенг ўрин олган. Қўшиқ ва рақс ихлосмандлари Руқия Холмирзаева, Мавжуда Қўзибоқова, Сафаргул Давлатова, Маъмура Ғойибназароваларнинг чиқишларини, айниқса, олқишлаб кутиб олаётирлар.

100 ЎҚУВЧИ САЁҲАТДА

ЎҚУВЧИЛАР ишлаб-чиқариш бригадаларининг энг яхши аъзолари ёзги таътил кунларини саёҳатларда ўтказишмоқда.

Республикамизнинг турли областларидан келган ёшлар Тошкентдаги марказий болалар туристик станциясида ҳордиқ чиқаряптилар. Улар пойтахтнинг диққатга сазовор жойлари билан танишмоқдалар, музейлар, кўргазма залларини бориб кўришяпти.

Туристик станция ўқувчиларнинг Москва, Ленинград, Рига, Одесса шаҳарларига, Ленин қадамжолари бўйлаб саёҳатларини ташкил этган. Ёз давомида бу шаҳарларда мингдан ортиқ ўқувчи бўлади.

ПОЙТАХТ ЮБИЛЕЙИГА БАҒИШЛАБ

ШУ кунларда республикада энг кекса маданий оқартув муассасаларидан бири бўлган Ойбек номли Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейининг илмий ходимлари Тошкентнинг 2 минг йиллик юбилейига катта тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу ерда пойтахт тарихи ҳақида ҳикоя қилувчи янги кўргазма ташкил қилиняпти.

Музей фондида кўплаб археологик материаллар, қадимги замонларда зарб этилган тангалар, этнографияга оид ёдгорликлар бор. Улар орасида республика пойтахтининг ўтмиши ҳақида ҳикоя қилувчи «тилсиз гувоҳлар» ҳам анчагина. Кўргазма экспонатлари қаторидан ана шу материалларга кенг ўрин берилади. Шунингдек, музей архиви ва фототекасидаги юз мингдан зиёд суратлар ва бошқа ҳужжатлар орасидан шаҳримизга тааллуқлилари танлаб олинмоқда.

Яқин кунлар ичида шаҳарнинг ҳозирги порлоқ куни ва ёрқин келажаги ҳақида батафсил маълумотга эга бўлишади.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

НАФОСАТ ДАРГОҲИГА МАРҲАМАТ

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ 64-МАВСУМИНИ БОШЛАДИ

ШУ КУНЛАРДА пойтахт театрлари бирин-кетин ўзларининг янги мавсумларини бошлашмоқда. Шанба куни Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек Давлат академик драма театри яна одатдагидек томошабинлар билан гавжум бўлди. Театр ўз анъанасига кўра янги мавсумни К. Яшиннинг «Инқилоб тонги» спектакли билан очди. Мухбиримиз шу муносабат билан театрнинг бош режиссёри, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Б. Т. ЙЎЛДОШЕВ билан суҳбатлашди.

— ЎТГАН МАВСУМ театримиз ҳаётида унутилмас воқеаларга бой бўлди, — деди у. — Съездлар йили муносабати билан театримиз санъаткорлари КПССнинг XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига муносиб совға тайёрлашди. Таниқли татар драматурги О. Абдуллиннинг «Ўн учинчи раис», Ў. Умарбековнинг «Кузнинг биринчи куни» асарларини саҳналаштириб, съездлар очилиши арафасида томошабинларга ҳавола этдик. Ўзбекистон ССР халқ шоири Уйғуннинг «Абу Али ибн Сино» спектакли эса Ўрта Осиёнинг буюк қомусий олими таваллудининг 1000 йиллигига муносиб туҳфа бўлди.

Театримиз коллективи қардош халқлар драматурглари ижодига тез-тез мурожаат этиб келмоқда. Татар драматурги Т. Минуллиннинг «Алмандар» деб номланган комедияси ва рус совет драматурги В. Чичковнинг «Оқ танлилар», шунингдек, фин драматурги Х. Вуолийкоиннинг «Баланд қоядаги аёллар» асарлари саҳнага қўйилди. Мазкур спектакллар театр санъати ихлосмандлари томонидан қизғин кутиб олинди.

Янги мавсумда театр коллективи Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» асарини саҳналаштириш устида қизғин иш олиб бормоқда. Шунингдек, ёш драматург М. Бобоевнинг «Гурунг» номли замонавий мавзудаги драмасини ҳам саҳналаштириш планлаштирилган. Бундан ташқари, репертуаримиздан мунтазам ўрин олиб келган машҳур спектаклларга қайта мурожаат этишни режалаштирганмиз. Ўзбек-совет театрининг асосчиси Ҳ. Ҳ. Ниёзийнинг «Бой ила хизматчи» драмасини саҳналаштиришдек масъулиятли иш ҳам зиммамизда. Бу спектакль ёш актёрлар талқинида саҳнага чиқади. Театримизнинг ёш авлодига мансуб иқтидорли ижрочилари СССР халқ артисти Шукур Бурҳонов раҳбарлигида бу эзгу ниятни амалга ошириш устида изланмоқдалар. Театр коллективи янги мавсумда ўзбек классик асарларига ҳам мурожаат этади. Бундан ташқари, машҳур инглиз драматурги В. Шекспир асарларини ҳам саҳналаштириш ниятимиз бор.

...Пойтахтимизнинг Навоий кўчаси бўйлаб кун ботиш томонга қараб юрсангиз Ҳадра майдонига етар-етмай ўнг томондаги замонавий бинога кўзингиз тушади. Ҳар куни минг-минглаб томошабинлар сафи қатор зиналардан кўтарилиб, бу нафосат даргоҳига қадам қўядилар. Улар ўзбек театр санъатининг усталари ижро этган юксак савияли спектаклларни чексиз ҳаяжон билан қарши олар эканлар, ўзларининг бутун истеъдодини халқимизнинг маънавий дунёсини бойитишга, кишиларни янги меҳнат зафарларига руҳлантиришга бел боғлаган театр бадиий коллективининг маҳоратига таъзим қиладилар.

З. ЖЎРАЕВА.

ЧЕТ ЭЛ ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

АВТОМОБИЛЬ ҲАЙДОВЧИ БИЛАН «СЎЗЛАШАДИ»

ТОКИО. Япония автоконструкторлари ихтиро қилган система автомобилдаги ҳар қандай носозликлар тўғрисида ҳайдовчини одамдек гапириб огоҳлантиради. Бу системанинг электрон датчиклари нутқ синтезатори билан боғланган бўлиб, тормоз суюқлигининг юзаси пасайиши бўлсин, моторнинг ортиқча қизиб кетиши бўлсин, нормадан бирон оғиш юз берганида буни ҳайдовчига баланд ва равшан овоз билан хабар қилади. Башарти шу пайтда автомобилда радиоприёмник ёки магнитафон ишлаб турган бўлса, синтезатор ўз «овози» эшитилиши учун уларни автомат тарзда узиб қўяди.

АВТОМАТ ҚИРОАТХОН

ГААГА. Голланд ихтирочилари яратган ва текстларни овоз чиқазиб ўқий оладиган аппарат, жумладан, чет тилини ўрганаётганларга ёрдам беради. Унинг иш принципи анча содда. Саҳифадаги ҳар бир сўз остида код жойлашган бўлади. Махсус қурилма шу коднинг маъносини очади, ҳар бир сўзнинг фонетик структурасини дарҳол анализ қилади ва нутқ синтезаторига сигнал юборади ва синтезатор уни эшиттиради. Тил ўрганаётган сўзнинг қандай ёзилишини кўриб туриши билан бирга унинг қандай айтилишини ҳам эшитади.

Аппаратнинг тил ўрганиш воситаси сифатида магнитофондан шубҳасиз афзалликлари бор, чунки керакли сўзни магнитофон пленкасидан излаб вақтни беҳуда ўтказиш зарурати қолмайди.

ТОҚАТЛИ «БЕМОР»

ТОКИО. Япон инженерлари медик студентларга ёрдам берадиган робот ясадилар. Бу робот одам организмининг ҳамма реакцияларига, жумладан, унинг оғир аҳволига аниқ тақлид эта олади. Шундай қилиб, студентлар беморга сунъий нафас олдириб ёки унинг юрагини тўғридан-тўғри уқалаб машқ қилиш имкониятига эга бўладилар. Юракнинг иш ритми нечоғлик яхшиланиб бораётганлигини махсус экранда кўриш мумкин.

Робот дорилар ҳам ича олади. Ўшанда бирон дорининг «бемор» организмига қандай таъсир этганлиги экранда кўриниб туради.

(ТАСС).

ЭРТАКЛАРНИНГ СЕҲРЛИ ОЛАМИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР Давлат қўғирчоқ театри янги бинога кўчиб ўтиши билан бадиий коллектив олдидаги вазифалар янада ойдинлашди. Замонавий архитектура талабларига жавоб берадиган ҳашаматли бу бинода санъаткорлар рус ва ўзбек тилларида спектакллар яратиш имкониятига эга бўлдилар. Фойе ва йўлаклар театр репертуарини акс эттирувчи фотосуратлар, ранг-баранг плакатлар билан безатилган...

1979 йил театр коллективи учун унутилмас воқеаларга бой бўлди. Октябрь ойида Тошкентда Осиё мамлакатлари қўғирчоқ театрларининг халқаро фестивали ўтказилди. Бу улкан анжуман ўзбек санъаткорлари учун ҳам катта имтиҳон ва маҳорат мактаби бўлди. Улар театр репертуарини ранг-баранг асарлар ҳисобига бойитишга ҳаракат қилдилар. Хусусан, И. Токмакованинг «Инсонийлик ҳақида афсона», «Ҳамид Олимжоннинг «Ойгул билан Бахтиёр», Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг «Майсаранинг иши» комедияси асосида яратилган «Жилмайгин, Ойхон» каби интернационал мавзудаги асарлар вужудга келди.

...Қизиқчининг санъатига ким мафтун бўлмайди, дейсиз. Ўзбек халқ театри усталарининг бу жозибали санъати узоқ ўтмишдан бизнинг кунларимизгача етиб келган. Қўғирчоқ театри билан қизиқчини кўп ўхшашликлар бир-бирига боғлайди: комедиявийлик, урф-одат ва бадиҳагўйлик. Қизиқчи ва масхарабозлар томошани жонлантириш учун турли хил ниқоблардан ва саҳна қўғирчоқларидан фойдаланганлар. Мана шу анъаналар «Жилмайгин, Ойхон» спектаклининг асосини ташкил этади. Бу асар театр коллективининг ўтган йили октябрь ойида Франция бўйлаб қилган гастролларида олқишларга сазовор бўлди.

Яқинда театр коллективи таниқли Доғистон ёзувчиси А. Абу-Бакарнинг «Сўзловчи Мўнди» эртагини саҳналаштирди. Спектаклнинг қаҳрамонлари Нуриддин ва сўзловчи Мўнди ролларини таниқли актёрлардан Л. Шакова ва И. Лисиковалар ижро этишди. М. Бобожонов, Г. Ерманова, Л. Мазова, Г. Прокофьева, Н. Левинзол ва В.Колядин сингари актёрлар спектаклнинг сермазмун, серзавқ чиқишида ўз тажриба ва маҳоратларини аямаяптилар.

Ижодий колективнинг келгусидаги режалари тўғрисида театр адабий бўлимининг мудири И. Лукьянова шундай деди:

— Ҳозир биз «Бўжи» номли янги спектаклни қўйиш арафасида турибмиз. Спектаклнинг асосий ғояси «Бўжи» лақабли қуёнчани қайта тарбиялашдир. Бу асарнинг бир неча қисмини «жонли» план усулида намойиш қилмоқчимиз. Яъни бу қисмларда тўсиқдан воз кечиб, актёрнинг бевосита очиқ саҳнада қўғирчоқ билан биргаликда роль ўйнашини таъминладик. Очиқ ижронинг яхши хусусияти — актёр гавда ҳаракатлари ва мимикалари билан қўғирчоқни тўлдиради. Шу билан бирга томошабинлар ҳам бевосита спектаклдаги воқеаларда иштирок этадилар. Бу эса уларнинг спектакль ғоясини мукаммал тушунишларига ёрдам беради.

Спектаклдаги ролларни Мавлуда Ғуломова (Қуёнча), Тоҳир Маҳрамов (Ўйинчи бобо), Михаил Бобожоновлар (айиқча ва бўри) ижро этадилар. Улар ўзларининг бетакрор истеъдодлари, ижрочилик маҳоратлари билан болаларни эртакларнинг сеҳрли оламига олиб кирмоқдалар, ёмонлик устидан яхшиликнинг, дангасалик устидан меҳнатсеварликнинг, ҳақсизлик устидан адолатнинг тантана қилишини тушуниб етишларида кўмаклашмоқдалар.

— Эртаклар қизиқарли, лекин замонавий асарлар янада қизиқарлироқдир, — дейди театрнинг бош режиссёри, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган санъат арбоби И. Ёқубов. — Шу мақсадда биз катта ва балоғат ёшидаги болалар учун таниқли чили ёзувчиси Пабло Неруда асари асосида шоир Пабло Грушко яратган «Хоакин Мурьетининг юлдузли онлари ва ўлими» спектакли устида иш олиб боряпмиз. Бу спектаклга «Буратинонинг саргузаштлари», «Қизил қалпоқча» фильмлари орқали таниш композитор А. Рибников куй басталаган.

Спектакль Лотин Америкаси халқларининг севимли қаҳрамони Хоакин Мурьетининг АҚШда халқ озодлиги учун олиб борган курашлари ҳақида ҳикоя қилади.

Аслини олганда эса Хоакин Мурьети тарихий шахсдир. У XIX аср бошларида яшаб, ўрталарида Чилидан Американинг Калифорния штатига кўчиб келган. Бу ерда ватандошларига нисбатан қўлланилган жабр-зулм, ҳақсизлик, ҳақоратлар уни халқ қасоскорига айлантирган. Хоакин ватанпарварларни ўз атрофида тўплаб, тўда тузади. Лекин улар фақат бойларнинг мулкини талайдилар, камбағал халққа бу бойликларни бўлиб берадилар. Х. Мурьети ўлимидан сўнг (1852—53 й.) унинг қаҳрамонликлари ҳақида халқ қўшиқ ва достонлар яратади.

Чилида ҳарбий хунта ҳукмронлиги ўрнатилгач, П. Неруда асари ўзгача маъно касб этди. У Чили халқининг ҳуқуқ ва озодлиги учун курашган қаҳрамонларни мадҳ этувчи асарга айланди. Биз бу спектаклни янги йил арафасида томошабинларимизга тақдим этиш ниятидамиз.

Шу кунларда қўғирчоқ театри ҳар қачонгидан ҳам гавжум. Театр коллективи болаларнинг ёзги таътилларини серзавқ ўтказишлари учун ўзларининг бутун куч ва имкониятларини сафарбар этмоқдалар. Н. Данилова, Г. Хорошавцева, Мейдер, С. Фадеева сингари моҳир санъаткорлардан иборат труппа яқинда Бўстонлиқ районига жўнаб кетдилар. Улар ўттиздан ортиқ пионер лагерларида бўлишиб, «Опа-ука Иванушка ва Алёнушка» спектаклини намойиш этадилар.

Н. СУЛАЙМОНОВА,
Тошду студенти.

ДЕҲҚОНЛАР ХИЗМАТИДА

Охунбобоев номидаги шаҳар маданият уйи бадиий ҳаваскорлари областимизнинг қишлоқ районларига ҳам тез-тез ташриф буюриб, ўз санъатларини намойиш қилмоқдалар. Маданият уйининг ўзбек мақомчилар, ашула ва рақс, дуторчи қизлар ансамбллари июль ойининг ўрталаридан бошлаб Калинин, Коммунистик, Ғалаба районлари бўйлаб гастролда бўладилар. Улар дала меҳнаткашлари ҳузурида дилрабо куй ва қўшиқларни ижро этадилар, деҳқонларнинг маданий ҳордиқ чиқариши учун хизмат қиладилар.

— Бадиий ҳаваскорларимиз, — дейди маданият уйининг катта методисти З. Хусниддинов, — республикамизнинг бошқа областларига ҳам гастролга чиқишга ҳозирлик кўрмоқдалар. Август ойида Сирдарё областининг Оқ олтин районига боришни режалаштирганмиз. Иккита агитбригада район деҳқонлари хизматида бўлади.

М. ЗАРИПОВ.

Спорт

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Футбол бўйича мамлакат чемпионатининг олий лига командалари навбатдаги тур ўйинларини ўтказишди. «Пахтакор» Краснодар шаҳрида маҳаллий «Кубань» командасининг меҳмони бўлди. Учрашув тўла майдон эгаларининг устунлигида ўтди. Ўйиннинг 38-минутида ҳужумчи В. Лагойда ўн бир метрлик жарима тўпини дарвозага йўналтириб ҳисобни очди. Иккинчи таймда мезбонлар яна кетма-кет икки тўп киритдилар.

Чемпионатнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди. «Динамо» (К) — «Днепр» — 3:1, «Черноморец» — «Шахтёр» — 1:2, «Таврия» — «Қайрат» — 3:3, «Динамо» (М) — «Динамо» (Тб) — 1:1, «Арарат» — «Спартак» — 1:2.

Турнир жадвалини 41 ўйиндан бери мағлубият нима эканлигини билмай келаётган киевлик динамочилар бошқариб боришяпти.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

АЛЛЕРГИК ТУМОВДАН САҚЛАНИНГ

Ҳурматли редакция! Аллергик тумов нима? Бу касалликнинг келиб чиқиши ҳақида сўзлаб берсангиз?

Д. ИСЛОМОВА,
Тошкент шаҳри.

Аллергик хасталиклар билан оғриш кишиларимиз орасида тез-тез учраб туради. Бу касаллик асосан ҳавонинг ифлосланиши, асабларнинг бўшашиб, қаттиқ ақлий меҳнат билан банд бўлиш ва кам ҳаракат қилиш натижасида содир бўлади.

Тиббиётда аллергик касаллик чақирувчилар аллергенлар деб аталади. Бугунги кунда аллергенлар сони бир неча мингдан ошиб кетди. Уларнинг энг тарқалган тури ўсимлик ва дарахт гулининг чангидир. Бу чанглар шамол воситасида минглаб километрларга тарқалади. Яна шуни ҳам таъкидлаб ўтиш зарурки, барча ўсимлик ва дарахтларнинг чанги ҳам аллергия сабабчиси бўлавермайди. Республикамизда ўсадиган тоғ ялпизи, шўра, исмалоқ, эрмон, шувоқ каби ёввойи ўсимликларнинг чанги баъзи кишиларда аллергия белгиларини ҳосил қилади. Ўсимликларнинг бу турлари эрта баҳордан то кишнинг биринчи ойига қадар гуллайди.

Аллергик тумов кишида 15—20 кундан 3—4 ойгача чўзилиши мумкин. Бу касаллик фаслли ва доимий бўлади. Фаслли тумов аллергик хасталиклар орасида алоҳида ўрин тутади. Медицинада у «поллиноз» дейилади. Поллинознинг хуруж қилиши юқорида қайд этилган дарахт ва ўсимликларнинг гуллаш вақтига тўғри келади.

Бир қарашда тумов касаллиги беозордек кўринса-да, кишини тажанг, иштаҳасиз айрим пайтларда эса жуда беҳол қилиб қўяди. Поллинознинг белгилари грипп касаллигига ўхшайди. Бурун битади ва қичийди. Кўзга қум киргандек тинимсиз ёшланади. Беморда бу ҳол юз берганда дарҳол врачга мурожаат этиш лозим.

Баъзилар эса ўзларича даволаниб, эфедрин, санарин, нафтезин каби препаратларни қабул қиладилар. Врач назоратисиз бундай даволаниш кўнгилсиз оқибатларга олиб келади.

Медицина назоратидан сўнг бемор организмида аллерген топилса сезгирлик ҳолатини пасайтириш усули билан даволаш бошланади. Бунинг натижасида беморлар аллергенга «мослашади»лар ва унинг катта дозаларига таъсирчан бўлмайдилар.

Аллергик тумовни ўз вақтида даволаш бронхеал астма касаллигининг олдини олади. Шунинг учун ҳам врач маслаҳатларига риоя қилиб, кундалик гигиена режимига қатъий аҳамият бериш лозим.

Д. МИРРАҲИМОВА,
Ўзбекистон санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий текшириш институтининг илмий ходими.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

7 АВГУСТДАН БОШЛАБ

ЯНГИ ПРОГРАММА

(2 бўлимда)

СОВЕТ ЦИРКИ УСТАЛАРИ

«АРЕНАДА МОСКВАЛИКЛАР»

БИРИНЧИ СОВЕТ ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ, СССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СПОРТ МАСТЕРИ

Григорий НОВАКнинг

«ПАҲЛАВОНЛАР АТТРАКЦИОНИ»

СССР СПОРТ МАСТЕРЛАРИ АРКАДИЙ ВА РОМАН НОВАКЛАР ИШТИРОК ЭТАДИЛАР.

Молдавия ССРда хизмат кўрсатган артист Анатолий БРЕД раҳбарлигидаги

«КОСМИК ПАРВОЗ» ВА «ФАНТАЗИЯ» НОМЕРЛАРИ

Алик НИСАНОВ раҳбарлигидаги «КУЛГИ АТРОФИДА» масхарабозлар группасининг номерлари.

Томошалар соат 19.30 да, шанба ва якшанба кунлари соат 13, 16 ва 19.30 да бошланади.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

44-35-91, 44-35-84 телефонлари бўйича справкалар олиш мумкин.

«СРЕДАЗТЕПЛОМОНТАЖ» трестининг ЎҚУВ ПУНКТИ

футеровкачи, кислотоупорчи ва термоизоляция ишларининг изолировкачиларини тайёрлайдиган 3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга камида 18 ёшда бўлган йигит-қизлар ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматини ўтаб қайтган 8—10 синф ҳажмида маълумотли йигитлар қабул қилинади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Курсларга қабул қилинганлар ишлаб чиқариш корхонасига 2-разрядли ишчи қилиб юбориладилар.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Ўқиш даврида ўқувчиларга ўртача ойлик тўланади.

Курсларни тугатганларга танлаган касби бўйича 3 разряд берилади ва улар ўз хоҳишлари бўйича Тошкент, Олмалиқ, Чирчиқ, Самарқанд, Фарғона шаҳарларида иш билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: 700031, Тошкент шаҳри, Шпильков кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими (7, 8, 10, 11, 13, 25-трамвайлар, 3, 9, 11-троллейбусларнинг «Марказий бозор» бекати). Телефонлар: 54-45-46, 56-40-43.

Уч орденли В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги

226-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Самолётга хизмат кўрсатувчи электромонтёр, сонли бошқариш программасида ишловчи станоклар токари, электргаз пайвандчи, универсаль фрезерчи, моделчи дурадгор, сонли бошқариш программасида ишловчи станокларни созлаш бўйича электрончи, йиғувчи слесарь, слесарь-сантехник—газ пайвандчи, саноат асбоб-ускуналарини ремонти бўйича слесарь.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Группалар спортга мойиллик нуқтаи назаридан комплектланиб, ўқишга кириш вақтида разрядчи-спортчилар алоҳида имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртига қабул қилинган ўқувчилар бепул овқат, спорт формаси ва иш кийимлари билан таъминланадилар. Истиқболи бирмунча порлоқ спортчилар кучайтирилган овқат билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИДА ЎҚИШ МУДДАТИ — 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАР УЧУН 1 ЙИЛ, 8 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАР УЧУН 3 ЙИЛ.

Ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақидан 33 процент, 10 синф ҳажмида маълумотли ўқувчиларга эса ойига қўшимча 35 сўм стипендия тўланади.

Билим юртида тайёрлов курслари ишлаб турибди. Билим юртини муваффақиятли тамомлаган ўқувчилар (битирувчиларнинг 10 проценти) келгусида политехника институти, физкультура институти, авиация техникуми, индустриал техникуми, шунингдек учувчилар билим юрти, гражданавиацияси институтида ўқишни давом эттиришлари мумкин. Қолган барча ўқувчилар ишлаш учун В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига юбориладилар.

Автомобиль ҳаваскорлари учун автомобилни ўрганиш бўйича техника группаси ташкил этилади. Билим юртида автокабинет мавжуд бўлиб, у энг замонавий техника асбоблари билан жиҳозланган. Чунончи, картингистлар группаси мавжуд.

Тикиш-бичишни ўрганишни хоҳловчилар учун тикиш ва бичиш синфи ташкил этилган. Музика ва қўшиқни севувчилар учун бадиий ҳаваскорлик тўгаракларида ҳамма шарт-шароитлар яратиб берилган.

Билим юртида катта спорт комплекси мавжуд: стадион, спорт зали; курашнинг ҳамма турлари бўйича (жумладан каратэ), спорт секциялари ишлаб турибди. Ўқувчилар спортнинг ўйин турлари, баскетбол, волейбол, футбол, отиш бўйича машғул бўладилар.

Авиация ишини севувчилар учун авиамодель тўгараги, фото-кино ҳаваскорлар тўгараги, радио ва телевизор тузатиш ишлари бўйича тўгараклар мавжуд.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Ҳамза район, Лисунов кўчаси, 1-квартал, 82 «а»-уй (8, 48, 80-автобусларнинг «Поликлиника» бекати).

Телевидение

6 АВГУСТ

МТ—«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Эрталабки гимнастика. 10.05 — «Синдикат-2». Телевизион бадиий фильм. 6-серия. 11.15— Ҳужжатли фильм. 11.40 — Қалбга яқин қўшиқлар. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильмлар. 16.30— Телевизион спектакль. 1-қисм. 17.55 — Экономика тежамли бўлсин. 18.05 — «Орлёнок» телестудиясининг концерт зали. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей бўйича Европа чемпионатининг кубоги учун. МАСК—«Брюнес» (Швеция). 21.30 — Время. 22.05 — Музика ҳақида суҳбатни давом эттирамиз. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Ҳужжатли фильм. 23.25 — Концерт.

ЎзТВ-I

11.25—Кўрсатувлар программаси. 11.30—Қўғирчоқ фильм. 11.50 — Ханжар. Телевизион бадиий фильм. 3-серия. 13.00 — Қувноқ пионер ўзи. 13.30 — Бадиий фильм. 18.15 — Кўрсатувлар программаси. 18.20 — Мультфильм. 18.30— Мен Совет Иттифоқи гражданиман. 19.00 — «Зангори экран» почтаси. 19.30 — Ахборот. 19.45—Ҳужжатли фильм. 20.00 — «Меҳнат резервлари» спорт комплексидан репортаж. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Рояль олдидаги суҳбатлар. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.25 — Ойбек. «Қутлуғ қон». 4-серия. 23.25 — Кўрсатувлар программаси.

ЎзТВ-II

18.35 — Кўрсатувлар программаси. 18.40 — Қизиқувчилар экрани. 19.20 — Телевизион бадиий фильм. 4-серия. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Фильм-портрет.

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосари—335885, 325747, 337918, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 15123. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. В. 1690. 14